

Samtliga årsmöteshandlingar (v4)

Mer frilansfackligt
på frilansriks.org

Dagordning

- § 1 Mötet öppnas (kl 10.00)
- § 2 Val av mötesordförande
- § 3 Val av mötessekreterare
- § 4 Val av två justerare tillika rösträknare
- § 5 Mötets stadgeenliga utlysande och kallelse
- § 6 Godkännande av dagordningen
- § 7 Upprop av ombuden
- § 8 Mötesordning
- § 9 Avlidna medlemmar under året, minnesstund
- § 10 Styrelsens verksamhetsberättelse *sidan 3*
- § 11 Styrelsens bokslut *sidan 11*
- § 12 Revisorernas berättelse *separat handling*
- § 13 Styrelsens ansvarsfrihet
- § 14 Motioner till Frilans Riks årsmöte
1. För ett mer relevant och attraktivt förbund för frilansjournalister. *sidan 14*
 2. Om kansliresurs för strategiskt arbete med frilansfackliga frågor. *sidan 15*
 3. Om vidareutbildning och tillförande av kompetens i frilansfrågor på SJFs kansli. *sidan 16*
 4. Om valet av ombud till SJFs kongress. *sidan 17*
 5. Om Servicebolagets utveckling. *sidan 18*
 6. Om Frilans Riks verksamhetsbidrag. *sidan 19*
 7. Om rekryteringsarbetet. *sidan 20*
 8. Om att upphovsrättsarbetet måste bedrivas kollektivt. *sidan 21*
 9. Garantera ALIS resurser i kampen mot oskäliga avtal. *sidan 22*
 10. Om nätverk för fackförbund med egenföretagare som medlemmar. *sidan 22*
 11. För mer näringsfrågor och företagar-service i Journalistförbundets arbete. *sidan 23*
 12. Om frilansjournalisters/egenföretagares arbetsmiljö. *sidan 24*
 13. Om att snarast lösa frågan om "kartellbildning", om hur frilansare och fack ska kunna förhandla om arvodesnivåer eller lägsta arvoden. *sidan 25*
 14. Ersättning för frilansarnas fackliga arbete. *sidan 26*
 15. Tjänstepension från första anställningsdagen för dem som är födda 1978 eller tidigare. *sidan 27*
 16. Medlemskap för nyanlända. *sidan 27*
 17. Om stridsåtgärder och användandet av konfliktfonden mot oskäliga avtal. *sidan 28*
 18. Starta ett nyhetsbrev för frilansjournalister! *sidan 30*
 19. Om konkurrenslagstiftning och missbruk av dominerande ställning. *sidan 31*
 20. Följ fattade beslut. *sidan 32*
 21. Om frilansprenumerationer. *sidan 32*
 22. Angående medlemskap. *sidan 33*
 23. Om presslegitimationen och yrkesetiska reglerna. *sidan 35*
 24. Utred klubborganisationen inom Frilans Riks. *sidan 36*
 25. Om Journalistförbundets omorganisering. *sidan 37*
 26. Om Mälardalens representation på Frilans Riks årsmöten. *sidan 37*
 27. Rättvisemärk medierna! *sidan 38*
- § 15 Årets frilans och Årets redaktör
- a) Utdelning av utmärkelserna
 - b) Val av ny jury
- § 16 Rapporter
- a) Nordiska gäster
 - b) Servicebolaget *sidan 39*
 - c) Försäkringskommittén *sidan 43*
 - d) (Arvodesguiden *sidan 9*)
- § 17 Styrelsens förslag till verksamhetsplan *sidan 44*
- § 18 Fastställande av medlemsavgift *sidan 47*
- § 19 Fastställande av arvoden *sidan 47*
- § 20 Styrelsens förslag till nomineringar (till förbundsstyrelsen) *sidan 47*
- § 21 Styrelsens förslag till uttalande *sidan 48*
- § 22 Styrelsens förslag till budget *sidan 48*
- § 23 Val av ordförande, kassör, studieansvarig och övriga ledamöter till styrelsen *sidan 51*
- § 24 Val av revisor och revisorssuppleant *sidan 51*
- § 25 Val av valberedning
- § 26 Övriga frågor
- § 27 Mötets avslutande (senast kl 17.00!)

Hitta snabbare!
Klicka på de kursiva
sidhänvisningarna
(i PDF-versionen)
och hamna rätt
– och röd prick ●
för att komma tillbaka hit!

Utlägg?
Se sista sidan!

Under lunchen kan du fråga representanter från
Gefvert om Frilansjournalisternas företags-
försäkring respektive Journalistförbundets
försäkringar/PP Pension om pensionssparande
och privata försäkringar.

Glöm inte att du ska hinna äta också!

Fika här någon gång
X (ca kl 15.00)

Efteråt?
Har du anmält dig till middagen? Då
ses vi på Hjärtat på torget i Gamla stan
(Mälartorget 13) kl. 19.00

Styrelsens verksamhetsberättelse 2017-2018

Inledning

Ännu ett verksamhetsår har passerat för Frilans Riks. Den nya styrelsen som valdes in hade flera nya ledamöter som under året försökt hitta sina respektive roller i styrelsen. Under november månad avgick ordförande Victoria da Silva för att påbörja en tjänst på Servicebolaget. I hennes ställe trädde suppleant Gert Lundstedt in som ordförande. Styrelsen har under året försökt ta ett helhetsperspektiv kring ekonomin och bokföringen, men även sett över hur styrelsen arbetar. På samma sätt som tidigare år har mycket av arbetet handlat om upphovsrätt och oskäligen arvodet. Arbetet har skett i nära samarbete med många aktiva frilansare, medlemmar i Facebookgrupper som fungerat som ett slags nätverk, frilansklubbarna, Journalistförbundets kansli, men även med arbetsplatsklubbarna.

I början av 2018 hade Frilans Riks 1 770 medlemmar. Det är en minskning från vad som angavs i 2017 års verksamhetsberättelse, då siffran 1 789 medlemmar angavs. Trenden är dock att andelen frilansare i förbundet ökar.

Det gångna verksamhetsåret har varit ett ovanligt kort sådant, eftersom kongressen under våren 2018 innebär att Frilans Riks och klubbarna måste hålla sina årsmöten redan i januari och februari. Detta avspeglas naturligtvis i verksamheten genom att vi inte hunnit med allt som vi har försatt oss att göra och inte heller hunnit avsluta sådant som påbörjats. Styrelsens sammansättning förändrades också i slutet av 2017 när Victoria da Silva avgick och suppleanten Gert Lundstedt tillfrågades och valdes av styrelsen att ta över ordförandeskapet fram till årsmötet.

Väsentliga brister har uppdagats i systemet för dokumenthantering och post. En inte oansenlig del av styrelsearbetet har gått åt för att lösa dessa problem. Styrelsen har efterlyst möjlighet att få en fast postadress hos förbundet.

Styrelsemöten och styrelsearbete

Styrelsen har bestått av åtta ledamöter: Victoria da Silva, ordförande (till och med 21 november), Hasse Hedström, kassör, Henrik Simonsen, sekreterare, Natacha López ledamot (också ledamot av förbundsstyrelsen), Aminata Grut, ledamot, Göran Schüsseleder, ledamot, Michael Tapper, ledamot, och Agnes Arpi, ledamot. Suppleanter har varit Gert Lundstedt som varit med på två ordinarie möten som suppleant och tog över som ordinarie ordförande från och med 22 november. Övriga suppleanter har varit Kolbjörn Guwallius som har deltagit två gånger via telefon som suppleant och Karin Kämsby som varit med på ett möte. Samtliga suppleanter blev inbjudna att närvara på det första fysiska mötet för verksamhetsåret.

Göran Schüsseleder och Agnes Arpi har varit ordinarie ledamöter av Servicebolagets styrelse, Henrik Simonsen suppleant. Göran ingår även i företagsförsäkringens försäkringskommitté.

Styrelsen har, fram till tiden inför årsmötet, haft ett konstituerande möte och tolv ordinarie möten under verksamhetsåret, varav fem fysiska en- och tvådagarsmöten i Stockholm och övriga telefonmöten.

Under året (effektuerat från och med oktober) har styrelsen övergått från fysiska tvådagarsmöten till endagarsmöten med tätare mellanrum för att få en bättre sammanhållning i styrelsearbetet.

Styrelsens arbete

Styrelsen har arbetat i enlighet med de frågor som fanns med i verksamhetsplanen. En prioriterad fråga var att försöka arbeta mer med nätverk, ett långsiktigt arbete som under året startats upp. Även upphovsrätt har varit i fokus.

Rekrytering och organisering

Det nätverk vi ämnat att skapa för frilansar som jobbar för LO-mediehus fem tidskrifter har ännu inte tagit fart. Vi hann kalla till ett möte i syfte att få igång nätverket men fick in alldeles för få intresserade för att kunna genomföra det. Mer om detta under punkten om upphovsrätt.

Liksom tidigare år har vi i hög grad använt oss av sociala medier för att sprida information om facket. I Facebook-gruppen Frilansjournalisterna, som vi ofta postar i, när vi även oorganiserade. En viktig del i rekryteringsarbetet är också nätverken som vi fortsatt arbetet med. Vi har även rekryterat frilansar och varit aktiva i de grupper som startats på Facebook när det gäller de oskäligen avtalen, som Egmont-, Bonnier Tidskrifter-, Aller- och Expressen-grupperna. En DN-grupp är också bildad. Allt arbete där vi syns utåt får även ses som en indirekt rekrytering. Vi har naturligtvis också talat med enskilda journalister som funderat på att starta eget och berättat vilken nytta de har av att vara fackligt organiserade. Vi försöker också delta i aktuella debatter, både för att visa vad vi frilansjournalister tycker och för att fler frilansar ska få upp ögonen för att det finns en organisation som bevakar frilansjournalisters rättigheter.

I maj var Frilans Riks även med och bidrog ekonomiskt till en mingel- och rekryteringsträff tillsammans med andra distrikt och arbetsplatsklubbar i Stockholmsområdet. Frilans Riks ordförande var även på plats i Almedalen och placerade ut rekryteringsmaterial eftersom det är ett ställe där många journalister samlas. I och med att förbundet under stor del av året saknade en kommunikationsstrateg avtog vårt löpande arbete kring rekrytering eftersom vi saknade någon att bolla idéer med.

Efter att SJF anställt en ny kommunikationsansvarig (Jacob Lapidus) har diskussionerna kring rekrytering börjat röra på sig. Ordföranden har haft möte med den kommunikationsansvarige och han har besökt Frilans Riks och Mälardalens styrelser. En första satsning från SJF var att försöka nå och rekrytera journaliststudenter i Sundsvall via meddelanden i mobilen. En frilanskickoff genomförs februari 2018 men utan samråd med Frilans Riks.

Under året har vi lagt ned en hel del arbete på att spåra vilka som frilansar för Elle. Vi har spårat dem genom att bland annat läsa tidningar och analysera vilka textförfattare och fotografer som kan vara frilansar. Arbetet har nu lett fram till att vi kunnat starta en Facebook-grupp för Elle-frilansar.

Tillsammans med Mälardalen inventerade vi under senare delen av hösten vilka större frilansgrupper som finns i mälardalsområdet. En inbjudan gick strax före jul ut till ett antal frilanskontor där vi erbjuder oss att komma och bjuda på fika och berätta om fördelarna med att vara fackligt organiserad i SJF. Vi ser det också som ett tillfälle att berätta om vår verksamhet och tala både med medlemmar och kollegor om vilka frågor de vill att vi ska driva.

Drygt 300 personer kom den 14 november till Bar Brooklyn i Stockholm när Frilans Riks med sex andra distrikt och Mälardalen ordnade after work. Här hade både medlemmar och förhoppningsvis blivande medlemmar möjlighet att umgås och snacka med kolleger. På plats fanns Journalistförbundet och gav gästerna möjlighet att rösta på ombud till förbundets kongress i april 2018. Vi bjöd på lite enkel förtäring, men ingen alkohol. Det hela arrangerades av Frilans Riks, Mälardalens frilansklubb, Eken, Förlag, Dagspress, Radio & tv och klubbarna på SVT och Sveriges Radio.

I enlighet med tidigare kongressbeslut på att undersöka organisationsgraden vad gäller frilansjournalister har styrelsen satt igång ett arbete för att i enkätformulär gå ut med förfrågan till medlemmar och frilansare.

Förfrågan har också gått ut till medlemmar i Allmänna klubben för att undersöka om de kan organiseras och få representation på ett bättre sätt.

Upphovsrätt

AGA-gruppen har fortsatt att arbeta under året, om än i något mindre omfattning än tidigare. Ett nytt avtal har tillkommit, Även Aller har nu gått ut med ett oskäligt avtal, ett så kallat fulavtal, som gäller de frilansar som arbetar för Elle-tidningarna. Styrelsen har kartlagt frilansarna och i början av januari 2018 erbjudit dem att gå med i ett eget nätverk. AGA-gruppen består av Svenska Fotografers Förbund SFF, Bildleverantörernas Förening BLF och Svenska Tecknare, samt även Journalistförbundet, Mälardalens frilansklubb och Frilans Riks.

I maj arrangerades en informations- och diskussionskväll om oskäligen avtal i branschen, tillsammans med företrädare från SFF, SJF/Frilans Riks och BLF på Galleri Kontrast i Stockholm. Frilansjournalister och frilansfotografer berättade om hur de hanterat avtalen och vilka konsekvenser avtalen fått. Ett antal "case" togs upp och frågor besvaras av bland

annat Thomas Riesler, SFFs förbundsjurist samt Olle Wilöf, Journalistförbundets upphovsrättsjurist.

Vi har under året fortsatt arbetet med LO-mediehus, som syftar till att ta initiativ för att få till stånd ett avtal som kan vara gynnsamt för våra medlemmar i samband med att LO-mediehus tidningar börjar samarbeta mer om material. Tanken är att om vi kan få till stånd ett för frilansarna gynnsamt avtal med LO-mediehus, där vi har stöd av arbetsplatsklubben och det finns välvilliga redaktörer, så kan det få positiva konsekvenser även för branschen i övrigt. En del av arbetet har gått ut på att reflektera över och ta fram ett förslag på hur vi tänker oss att avtalet med LO-mediehus borde se ut. I detta arbete har vi samarbetat såväl med arbetsplatsklubben som med ALIS, som vi också har haft flera möten kring fråga ihop med i syfte att komma fram till hur ALIS skulle kunna bistå frilansarna i att få en rimlig ersättning för sin upphovsrätt i detta tänkta avtal. Vi har arbetat fram ett förslag som vi velat presentera för de berörda frilansarna, som har LO-mediehus som sin uppdragsgivare men då vi kallade till ett möte för dessa frilansar var tyvärr intresset för att delta alldeles för lågt. Vi planerar därför att kalla till ett nytt, men denna gång digitalt, möte snart.

Vi anordnade även Fulavtalsfighten med uppbackning av förbundet, en kampanj för att påminna förlagen om att vi inte har gett upp, men även för att peppa oss själva. Planeringen inleddes redan under våren och tanken var först att göra den som en del i AGA-samarbetet där vi skulle inleda med en debattartikel, flygbladsutdelning och sedan vara aktiva och kommentera på olika tidningars Facebooksidor. Tyvärr var intresset från övriga i AGA-gruppen ganska svalt och vi fick därför skala ner kampanjen och göra den själva. I samband med att debattartikeln kring upphovsrätt inspirerad av tyska lagar <https://www.journalisten.se/debatt/svenska-politiker-bor-titta-pa-tysk-upphovsratt> drog vi därefter igång med att kommentera på några utvalda tidningar från Egmont, Aller Media och Bonnier. Vi hade samlat ihop ett 50-tal som sade sig vara beredda att kommentera kring fulavtalen på tidningars Facebooksidor. Tanken var sedan att det skulle sprida sig vidare och att fler som inte var med i den hemliga gruppen skulle kommentera. Intresset var dock svalt och kampanjen föll inte ut så väl. Victoria da Silva hade hand om den till en början och när hon slutade tog Natacha López över. I skrivande stund är det osäkert om och i så fall hur vi går vidare med satsningen.

Upphovsrätt i Almedalen

Under Almedalsveckan hade förbundets kommunikationschef Jacob Lapidus bjudit in ett antal riksdagspolitiker till ett samtal för att prata om upphovsrätt. Samtalen fördes enskilt med varje politiker. I samtalet medverkade förbundsordförande Jonas Nordling, förbundsjurist Olle Wilöf och Frilans Riks ordförande Victoria da Silva. Inbjudna politiker var Penilla Gunther (KD), Näringsutskottet, Per Arne Håkansson (S), Näringsutskottet, Niclas Malmberg (MP), Kulturutskottet och Peter Helander (MP), Näringsutskottet.

Samtalen tog avstamp i hur frilansjournalister drabbats av de avtal som förlagen tar fram idag och att lagen skulle behöva förändras för att vi ska kunna se en fortsatt marknad för frilansjournalistik. Olle Wilöf tog bland annat upp ett tyskt exempel som vi har sneplat på och en liknande lösning skulle kunna ha viss effekt i Sverige. Fler politiker visade intresse att delta, men hade ej möjlighet, något som behöver följas upp längre fram.

Det tyska förslaget har senare också presenterats för förtroendevalda.

Övrigt

Expressen har fortsatt med återpubliceringar av material men det finns problem vad gäller Expressen eftersom ingen vill driva process för återpubliceringar utan ersättning.

Styrelsen har ställt sig bakom ett gemensamt drivande av upphovsrätsfrågan i samarbete med översättarsektionen i Författarförbundet.

Möte har hållits med Mittmedias fackligt ansvariga för frilansfrågor. Mittmedia vill använda sig av ett nytt, för frilansar, ofördelaktigt avtal.

Arvoden

Frilans Riks har under hösten organiserat ett nätverk av frilansfotografer som arbetar åt Expressen/GT. Bland vissa av de fotografer som arbetar regelbundet för tidningarna finns ett missnöje med avtalen som skiljer sig åt. Vår målsättning är att tillsammans med fotograferna, klubben på Expressen/GT och förbundet få fram ett avtal som fler är nöjda med.

En kartläggning av arvoden för de som haft uppdrag för ETC-tidningar har skett under året, i samarbete mellan Frilans Riks och Frilans Syd. Det förekom utbredda klagomål på bl a på sena arvoden och dåliga arvoden. Läget förändrades i och med att de lokala ETC-tidningarna lades ner framåt årsskiftet. Det är inte otänkbart att vår kartläggning kan ha spelat en roll. Men arbetet med att granska ETC kommer att fortsätta under 2018, eftersom koncernen fortsätter att köpa in material från frilansare. Bland annat vill styrelsen i samarbete med förbundet ta reda på om det skulle vara möjligt att teckna ett avtal för frilansmedarbetare mellan SJF och ETC. Arbetet med detta fortsätter alltså.

Frilanskalkylatorn

Uppgraderingen av Frilanskalkylatorn, ett arbete som inleddes redan 2015, har under verksamhetsåret slutförts efter att ett förslag till uppdatering presenterats i början av 2017. Rickard Jakbo (tidigare ordförande för Frilans Riks) har skött uppgraderingen tillsammans med förbundsstyrelseledamoten Eddie Pröckl. Det stora syftet med uppgraderingen var att förenkla handhavandet för frilansar.

Frilansrekommendationen

Frilans Riks har påverkat för att få till en höjning av rekommendationen efter att det under ett par års tid inte skett någon uppräknings (eftersom medellönens utveckling i Stockholm stagnerat).

Statistik från början av fjolåret visade dock att medellönen återigen ökat. Frilans Riks föreslog därför förbundsledningen att räkna upp Frilansrekommendationen, något som också skedde med 2,2 procent.

Public Service

Under det gångna verksamhetsåret har Frilans Riks fortsatt arbeta med satsningar inom Sveriges Radio som pågått sedan länge. Arbetet har inneburit att bevaka och stödja våra medlemmar i att kunna få de ersättningar som Sveriges Radio har utlovat, efter tidigare års påtryckningar. Vi har under 2017 bistått ett stort antal frilansar individuellt i förhandlingar med Sveriges Radio samt kontinuerligt svarat på frilansars frågor på radiolistan kring arvoden och avtal.

En skrämmande utveckling är att vi ser att arvoden för dokumentärer återigen ligger stilla efter de höjningar som gjordes för några år sedan efter att flera utpropp drevs: detta handlar alltså om P1- och P3-dokumentär.

Programmet Naturmorgon har varit ett sorgebarn, detta gäller även övriga SR-program vars redaktioner ligger utanför Stockholm där arvoden inte har hängt med de små, men ändå viktiga, höjningar som har gjorts hos andra redaktioner. När det gäller Naturmorgon har vi under det gångna året haft kontakt med såväl frilansar som SR-klubbens ordförande i ett försök att höja arvoden där. Initiativet kom dock inte vidare på grund av att vi hade svårt att få med alla frilansar på det.

En annan satsning har gällt P2 dokumentär. Sommaren 2015 inledde Ingela Hofsten ett arbete som finansierats med de pengar som Frilans Riks fått för frilansfackligt arbete av SR-klubben, i syfte att försöka höja arvodesnivåerna, som legat skamligt lågt i jämförelse med andra redaktioner inom SR. En grupp på runt 30 frilansar har tillsammans bedrivit ett arbete för att få upp arvoden. De deltog redan 2016 i ett möte med SR P2:s ledning som dock inte gav mer än ett löfte om höjning som frilansarna sedan inte har kunnat se.

Under 2016 samt under 2017 har även Aminata Grut från styrelsen för Frilans Riks deltagit i P2-gruppens arbete, samt tagit ansvar för P2-frilansarnas nya maillista.

Under året kom P2-gruppen vid ett möte med stor uppslutning överens om att inte gå med på arvoden under ca 60 000, en siffra som baserar sig på Frilanskalkylatorn men också på de arvoden som P1 och P3 dok-makare kan utverka. Hittills verkar dock det högsta arvode som betalats ut för en P2-dok efter detta möte ligga på ca 40 000, andra kring 35 000. Samtidigt har det också blivit mycket arbetskrävande att föreslå program för P2 efter att en ny chefproducent tillträdde. Denna chef har haft orimliga krav på hur programmen ska göras och har nu ett mycket lågt förtroende hos frilansarna. Flera tidigare P2-dokmakare har därför tackat nej till att göra jobb, slutat lämna programförslag eller bestämt sig för att sluta arbeta med P2.

Arbetet med SR fortsätter. Det mesta av detta arbete relaterat till Sveriges Radio har genomförts med pengar som Frilans Riks fick av SR-klubben under 2015 och som ska användas specifikt till fackligt arbete för att förbättra situationen för SR-frilansar.

Kontakter med förbundets ledning och kansli

Frilans Riks har även under detta år försökt samordna sig bättre med kansliet. Ordförande Victoria da Silva satt även ett par gånger på kansliet och jobbade, främst under våren. Under hösten bokades tre samordningsmöten med förhandlingschef Johan Lif in. Det handlar om möten av informell karaktär, där vi informerar om vad som är på gång i Frilans Riks, men även får höra vad som händer på kansliet när det gäller frilansfrågor. Vi har ännu ingen frilansombudsman att vända oss till, men har numera mestadels kontakt med Johan Lif, snarare än Eva-Maria Kollberg som tidigare.

Under hösten har styrelsen för Frilans Riks, baserat på den information vi fått till oss från förbundsledningen, ställt sig försiktigt positiv till de förändringarna av stadgarna som förbundsledningen föreslagit (både vad gäller medlemsvillkoren och organisationsstrukturen). Förändringarna, särskilt vad gäller organisationsstrukturen, är dock genomgripande och det är ännu inte helt klart vilka konsekvenser de kan komma att få för vårt distrikt och våra klubbar. Förändringen ska dock inte, enligt vad vi fått uppgift om från förbundet, påverka ombudsfordelning till kongressen.

Styrelsen har i skrivelse till förbundsledningen protesterat mot nedskärningarna av verksamhetsbidragen till distrikten (från 700 000 kr i fjol till 500 000 kr i år). Det innebär att Frilans Riks verksamhetsbidrag i det närmaste halverats sedan början av 2000-talet samtidigt som andelen frilansar i förbundet ökat från sju till 15 procent. Styrelsen har uppmanat förbundsledningen att höja verksamhetsbidragen istället.

Trygghetsfrågor

Under Almedalsveckan var ordförande Victoria da Silva inbjuden av KLYS för att vara med i ett seminarium kring socialförsäkringsfrågan för frilansare med namnet "Kulturskapare - pionjärer på en växande frilansarbetsmarknad". Medverkade i samtalet gjorde även Teresa Carvalho (S), ledamot Socialförsäkringsutskottet, Bengt Eliasson (L), ledamot Kulturutskottet, Anna Carlson, skådespelare/ordförande Teaterförbundet för scen och film, Lennart Eng, tecknare och fd. ordförande Svenska Tecknare. Moderator var Ann-Sofi Sjöberg, TCO. Samtalet finns inspelat och går att lyssna på via förbundets hemsida.

I augusti publicerade Victoria da Silva och Jonas Nordling en debattartikel om frilansares arbetsmiljö och uppdragsgivares ansvar.
www.svt.se/opinion/article14958652.svt

Victoria da Silva och Jonas Nordling publicerade i maj ett uttalande om att kritik mot journalister ska vara saklig och inte övergå i personangrepp: www.frilansriks.org/2017/06/21/kritik-mot-journalister-ska-vara-saklig/

Victoria da Silva och Jonas Nordling publicerade i april en debattartikel om vikten av samarbete och solidaritet mellan anställda och frilansare på en arbetsmarknad under omvälvning: www.dagensarena.se/opinion/sjf-samarbete-mellan-anstallda-och-frilansare-vagen-framat-gig-ekonomin/

Hot mot frilansjournalister

I oktober blev ordförande Victoria da Silva inbjuden till ett rundabordsamtal hos kulturminister Alice Bah Kuhnke (MP) och justitieminister Morgan Johansson (S). Mötet handlade om framförallt om Polisens utvecklingsarbete för att hantera hot och hat mot journalister. På mötet deltog flera mediechefer. Victoria da Silva lyfte särskilt utsattheten som frilansjournalister kan uppleva, t.ex. att det kan vara svårt att dra en gräns mellan sitt privata och professionella jag, samt att frilansjournalister ofta saknar stöd från en redaktion. Ordförande Nordling redogjorde för situationen i stort för samtliga journalister. Samtalet var mycket intressant och kulturminister Bah Kuhnke visade stort intresse för frilansjournalisters tillvaro. Övriga som deltog redogjorde för sin egen situation och Polismyndigheten informerade kort om hur de arbetar i frågan.

Samarbete med och stöttning av medlemsklubbarna

Ordförande Victoria da Silva har under året kallat till ett telefonmöte med klubbarna där de fick möjlighet att utbyta erfarenheter och berätta om sina aktiviteter, men även svårigheter.

Samtliga frilansklubbar har sina egna kontaktpersoner inom Frilans Riks styrelse.

Henrik Simonsen har deltagit vid möte och årsmöte med Östergötlands frilansklubb. Michael Tapper har deltagit på möte med Frilans Syd. Göran Schüsseleder har deltagit på Mellannorrlands frilansklubbs årsmöte samt varit i kontakt med Medietextarna (vars årsmöte hålls under efter Frilans Riks årsmöte). Aminata Grut har haft kontakt med Norrbottens frilansklubb. Agnes Arpi har deltagit på Västra frilansklubbens årsmöte.

Medlemsantal i de olika klubbarna vid årsskiftet:

Mälardalen: 969, Syd 320, Västra 250, Allmänna klubben 45, Medietextarna 50, Mellannorrland 47, Östergötland 35, Norrbotten 23, Värmland 18, Västerbotten 21

Klubbidrag

Under 2017 har 35 732 kr betalats ut i klubbidrag.

- Frilans Syd har fått 10 000 kr för genomförande av frilanshelg i Älmhult, Småland.
- Norrbottens Frilansklubb har fått 9232 kr för genomförande av möten och årsmöten.
- Västra frilansklubben har fått 10 000 kr för genomförande av frilansdagen.
- Mälardalens frilansklubb har fått klubbidrag på 3 500 kr.
- Östergötlands frilansklubb har fått 3 000 kr för ett arrangemang.

Sociala medier och andra informationskanaler

Journalisten

Tidningen Journalistens bilaga Frilansen upphörde under verksamhetsåret. Enligt Journalistens chefredaktör berodde det på att de inte längre hade råd att ge ut bilagan. På ett sätt är det tråkigt att vi går miste om möjligheten att gå ut med information återkommande, men styrelsen känner att man ändå nått ut med information via övriga sociala plattformar. Frilans Riks har valt att annonsera i huvudtidningen endast vid behov. Konstateras kan att frilansfrågorna har fått större uppmärksamhet - som sig bör - i Journalisten jämfört med tidigare.

Behov att annonsera uppstod i samband med att kallelsen till Frilans Riks årsmöte stadseenligt skulle nå alla medlemmar. Halvsidesannonsern, som gick under vinjetten Frilansfackligt (jämfört med Den fackliga sidan i Frilansen) rymde även klubbarnas julträffar och årsmöten, en kampanj från Medietextarna samt en puff kring nomineringen av Årets frilans och Årets redaktör. Annonsen publicerades i Journalisten nr 14 som utkom den 29 november.

Mejllistor

Frilans Riks förfogar över ett antal mejllistor, där bland annat frilansare knutna till olika publikationer och förlag kan diskutera aktuella frågor. Dessa är Allnet, Bonnier, Expressenmagasin, Ff-listan (för fackligt förtroendevalda), Forma, Fotograf, Frilansvast, Fulavtal, Gp, Gpnamn, Gputland, Lrfmedia, Mittmedia-frilansare, Natverket, Radio, Snackbar, Tvdagar och Utland.

Under året har två listor tillkommit: P2-listan för p2-dokumentärfilansare (har ca 20 medlemmar) och Upphovsrättslistan, en lista för upphovsrättsansvariga i klubbarna.

För alla frågor som rör listorna hänvisas till admin@frilansriks.org.

Sociala medier med mera

Det finns även Facebook-grupper för frilansar för Bonnier, Aller, Elle, Egmont och DN och för dem som har drabbats av Stampens rekonstruktion. För medlemskap hänvisas till admin@frilansriks.org.

Frilans Riks sköter också gruppen Frilans Riks – Journalistförbundet för och av frilansjournalister som är intresserade av fackliga frågor. Anställda journalister som är fackligt förtroendevalda inom SJF är undantagna för att exempelvis lättare kunna arbeta med frilansarnas frågor via arbetsplatsklubbarna. Journaliststudenter hälsas också välkomna. I mitten av januari 2018 bestod gruppen av 1 180 medlemmar (1 134 i mars ifjol och 1 085 vid samma tid år 2016).

Styrelsen har en gemensam mejladress, för att lätt kunna nås för allehanda frågor: info@frilansriks.org. Mejlen som skickas dit hanteras av admin- och hemsidaansvarig, som vidarebefordrar till hela styrelsen fortlöpande, där ansvar för att besvara eventuella frågor fördelas.

Styrelsens uppdateringar kring aktuella fackliga och journalistiska frågor återfinns på hemsidan frilansriks.org. De lokala klubbarna har möjlighet att annonsera där inför sina arrangemang.

Under 2016 öppnades ett Instagram-konto, [@frilansriks](https://www.instagram.com/frilansriks). Aktiviteten har under 2017 varit sporadisk. Styrelsens mål slogs 2016 fast till att vara att bjuda in frilansare och frilanskontor att uppdatera kontot med bilder från deras verksamhet och vardag. Nyheter från styrelsen och Frilans Riks förmedlas också via Twitter, [@frilansriks](https://twitter.com/frilansriks).

Förbundsledningen planerar att under 2018 genomföra en stor omdaning av SJF:s grafiska profil och struktur för hemsidor. Det är därför möjligt att Frilans Riks får en ny hemsida under SJF.se vilket skulle kunna lösa problem med gamla, svårösta avtal gällande nuvarande hemsidan. Oavsett finns planen att övergå till .se istället för .org, vilket skulle förändra både mejllistornas adresser, mejladresser till styrelsen och hemsidans adress eftersom den gamla .org-ändelsen är onödigt kostsam och omständligt tekniskt upplagd.

Arvodesguiden

Styrelsen har sagt nej till förslag att öppna upp Arvodesguiden för icke-medlemmar, guiden bör vara kvar som medlemsförmån, anser styrelsen.

Statistik om användningen av Arvodesguiden 2017

Den 31 december 2017 hade Arvodesguiden 942 medlemmar. Vid föregående årsskifte var antalet 918.

Under 2017 lämnades 142 rapporter till Arvodesguiden. Motsvarande siffra för 2016 var 202 och under 2015 kom 309 rapporter in. Totalt innehåller Arvodesguiden nu 2.496 rapporter.

Under 2017 hade guiden 880 besök av 276 användare. Det totala antalet sidvisningar för dessa besök var 8 230.

Motsvarande siffror för 2016 var 1 347 besök av 755 användare, och 7 083 sidvisningar.

Styrgrupp

Arvodesguidens styrgrupp har under 2017 efter Frilans Riks årsmöte bestått av Ingela Hofsten (Mellannorrlands frilansklubb), Anna Persson (Frilans Syd) och Fatima Grönblad (Västra frilansklubben). Fatima Grönblad har varit sammankallande och Anna Persson har skött den löpande administrationen. Styrgruppen har haft ett fysiskt möte och fyra telefonmöten under året, samt kommunicerat via mejl.

Vi har skickat ut två nyhetsbrev till Arvodesguidens medlemmar under året, i maj och december, med bland annat information om det pågående nybygget och uppmaningar om att lämna in rapporter.

Nya Arvodesguiden under byggnation

Frilans Riks har avsatt 60 000 SEK (plus moms) från 2016 års budget för att anlita konsulten Anders Arpi för att bygga en ny lösning för Arvodesguiden. Bakgrunden är att detta krävs både av säkerhetsskäl (det kommer sedan ett par år tillbaka inga nya säkerhetsuppdateringar för systemet Drupal 6 som nuvarande Arvodesguiden är byggd i). Det är också önskvärt för att kunna erbjuda användarna bättre funktionalitet, då det inte varit möjligt att göra de förbättringar vi önskar i nuvarande system. När det nya systemet/sajten är på plats migreras alla rapporter och användare dit. Förhoppningsvis kommer Arvodesguiden då också att kopplas ihop med nya sjf.se (som lanseras i maj 2018), så att det räcker med en enda inloggning för att nå båda sajterna.

Det konkreta arbetet med att ta fram en ny sajt/ett nytt system började i april 2017, då styrgruppen möttes under en

heldag i Göteborg och även träffade Anders Arpi. Efter det gjorde vi en kravspecifikation som konsulten sedan arbetat utifrån i nära kontakt med styrgruppen.

Jämfört med nuvarande sajt innebär den nya tjänsten dessa förbättringar:

- Förbättrade och förenklade funktioner för att lämna och söka rapporter. Inte minst blir det förbättringar jämfört med dagens tjänst när det gäller bilduppdrag.
- En utbyggd funktion för "min sida", där användarna utöver alla sina egna lämnade rapporter kommer kunna se bland annat statistik över vilka av de egna kunderna som är mest lönsamma, samt hur det egna snittarvodet har utvecklats över tid.
- Möjlighet att lämna rapporter för uppdrag som innehåller text, ljud, bild, rörlig bild.
- Möjlighet att söka på rapporter utifrån ämnesområden, utöver namnet på köparen.
- Möjlighet att lämna rapporter för uppdrag man avböjt på grund av att det erbjudna arvodet var för lågt.
- Funktion för att ange i vilken utsträckning kunden betalade för utgifter i samband med uppdraget.
- Funktion för att ange om kunden ställde krav på publicering i flera titlar utan ersättning.
- Automatisk uträkning av betyg för varje rapport (detta görs idag manuellt).
- Förhoppningsvis ihopkoppling med sjf.se, vilket gör att vi inte behöver göra den manuella hanteringen av nya medlemmar.
- Högre säkerhet för data, lösenord m m.

Tidsåtgången för styrgruppens arbete blev betydligt högre än styrgruppen hade räknat med från början. Detta berodde på att arbetet med att utforma den nya sajten var mer komplext än vi räknat med. Det har uppstått många frågor under processen gång, både små och stora. Hur gör vi så att det blir så enkelt som möjligt att lämna rapporter, samtidigt som vi får med så mycket relevanta uppgifter som möjligt? Vilka typer av produktion ska man kunna välja bland för rapporter inom respektive publiceringsform? Hur ska migreringen från den gamla till den nya sajten gå till med tanke på att vi ändrat i en del kategorier? Och många andra frågor. Tack vare konsultens kunskaper dök möjligheter till flera förbättringar upp under resans gång, som vi också behövde utforma (bland annat den förbättrade funktionen för "min sida").

Internationellt

Nordiskt samarbete

Den nordiska kommittén för frilansfackliga organisationer bildades under 2016 och har regelbundet haft möten sedan dess. Victoria da Silva var styrelsens representant i kommittén och efter hennes avgång 2017 tillträdde Aminata Grut.

Den nordiska kommittén har under året sammanträtt i två kortare telefonmöten, två fysiska möten i Stockholm varav det ena mötet var direkt efter Frilans Riks årsmöte 2017 och det andra i november, samt ett kortare på plats i Helsingfors. I kommittén har vi utbytt många tankar och idéer om hur vi bättre kan samarbeta länderna emellan, men det är framförallt utbyte av information som är av stort värde.

I september 2017 anordnade Finlands pressfrilansar det nordiska toppmötet i Helsingfors där enbart mindre justeringar gjordes efter att de nya riktlinjerna sjösattes året innan. Från Frilans Riks styrelse deltog tre personer: Henrik Simonsen, Victoria da Silva och Michael Tapper.

Efter toppmötet vidtog konferensen Nordic Freelance och representanterna bevakade noga arrangemanget för att på bästa sätt förbereda för vårt eget planerade arrangemang på tema hat, hot och säkerhet i Malmö under hösten 2018.

När det gäller Nordic Freelance bestämdes att seminariet ska arrangeras varje år, men med stor flexibilitet så att alla länder har råd att arrangera det. Alla deltagare på seminariet kommer i fortsättningen att själva betala för mat och logi. Inför det norska Nordic Freelance utlyste Frilans Riks fem resestipendier varav två inte blev utnyttjade.

Styrelsen har som sagt aviserat planer på att arrangera Nordic Freelance i Malmö i september 2018. I skrivande stund ser arrangemanget ut att hållas enligt planerna, men med lärdom från tidigare arrangemang håller styrelsen noga kontroll på att budgeten kan hållas. Stora förberedelser har gjorts vad gäller lokaler och talare. Styrelsen har också öppnat för att släppa in journaliststudenter från Skurups folkhögskola och Lunds Universitet samt studenter i medie- och kommunikationsvetenskap från Malmö universitet.

FREG

Natacha López har fortsatt sitta som Journalistförbundets representant i Freelance Rights Expert Group, FREG, en av de så kallade expertgrupperna inom Europeiska Journalistfederationen men i och med att vi inom Frilans

Riks håller vårt årsmöte tidigare än vanligt i år har FREG bara hunnit ha ett möte, under hösten, sedan senaste verksamhetsberättelsen och det hade Natacha inte möjlighet att delta på. Det mötet hölls dock i Vitryssland i samband med ett seminarium som Åsa Ohlsson från Frilans Syd var inbjuden till som föreläsare.

De planerade telefonmöten som FREG skulle ha haft under 2017 blev inte av och FREG har därför inte haft någon aktivitet mellan de fysiska mötena.

De länder som har representanter i FREG är desamma som i föl: Spanien, Tyskland, Frankrike, Italien, Belgien, Vitryssland, Ryssland, Estland, Österrike, Cypern, Sverige, Albanien, Storbritannien och Norge.

Årets frilans och Årets redaktör

Priset Årets frilans, som delas ut till en medlem i samband med Frilans Riks årsmöte, består av ett års gratis företagsförsäkring sponsrat av Journalistförbundets samarbetspartner Gefvert Försäkringsmäklare samt 2 000 kronor i stipendium från det överskott som har blivit från den företagsförsäkring Journalistförbundets medlemmar har hos Gefvert.

Till Årets frilans 2017 valdes Maja Lundbäck, medicinjournalist. Till Årets redaktör valdes Ulf B Andersson, tidningen Amnesty Press.

Juryn 2018 består av frilansjournalisterna Göran Schüsseleder (sammankallande), Hans Månsson och Maja Lundbäck, Årets frilans 2017. Utöver nomineringarna letar juryn också efter värdiga pristagare i olika kanaler.

Bokslut

(på följande sidor)

Balansräkning**Årsredovisning resultat**

20171231

20170101

Omsättningstillgångar

1619	Övr fordringar hos anställda	3 810,00	3 425,00
1630	Avräkn skatter och avgifter	-28 732,00	36 037,00
1680	Övr kortfristiga fordr	16 000,00	0,00
1790	Övriga förutbetalda kostnader o upplupna intäkter	39 701,00	42 325,00
1920	PlusGiro	494 774,51	396 654,45

S:a omsättningstillgångar**525 553,51****478 441,45****S:A TILLGÅNGAR****525 553,51****478 441,45****Eget kapital**

2060	Eget kapital	-210 170,65	-88 930,53
2069	Årets resultat	-57 624,56	-121 240,12

S:a eget kapital**-267 795,21****-210 170,65****Kortfristiga skulder**

2440	Leverantörsskulder	-30 037,00	0,00
2710	Personalens källskatt	-13 983,10	-10 532,60
2730	Lagstadgade sociala avgifter	-13 381,95	-9 800,43
2890	Övr kortfr skulder	-1 000,00	-1 444,00
2920	Upplupna löner	-48 382,50	-61 828,25
2940	Upplupna sociala avgifter och andra avgifter	-14 905,72	-18 154,52
2990	Övr interimsskulder	-136 068,03	-166 511,00

S:a kortfristiga skulder**-257 758,30****-268 270,80****S:a skulder****-257 758,30****-268 270,80****S:A EGET KAPITAL, AVSÄTTN OCH SKULDER****-525 553,51****-478 441,45**

Resultaträkning

	20170101	20160101
	20171231	20161231
Rörelsens intäkter		
3010 Medlemsavgifter	508 775,00	521 112,00
3044 Verksamhetsbidrag	427 124,97	428 125,03
3740 Öres- och kronutjämning	0,22	-1,05
3990 Övr ersättn och intäker (vinst Alispriset-2016)	0,00	25 000,00
3991 Nordiskt seminarium Lillehammer	5 435,00	7 609,00
3992 Sveriges Radio	21 318,00	21 317,75
S:a rörelsens intäkter	962 653,19	1 003 162,73
BRUTTOVINST	962 653,19	1 003 162,73
Övriga externa kostnader		
5010 Lokalhyra	-1 406,00	0,00
5460 Förbrukningsmaterial	-699,00	0,00
5800 Resekostnader	-70 918,00	-57 663,00
5811 Kost och logi Sv	-10 805,00	-8 422,00
5910 Annonsering	-40 000,00	-80 000,00
5990 Övrig reklam	-4 821,50	-4 633,00
6062 Inkasso och KFM-avgifter	0,00	-180,00
6071 Representation, avdragsgill	-33 866,00	-36 190,00
6110 Kontorsmaterial	-296,00	-70,00
6212 Mobiltelefon	0,00	-496,00
6250 Porto	0,00	-289,00
6530 Redovisningstjänster	-39 866,00	-40 455,00
6540 IT-tjänster	-78 301,49	-2 697,00
6550 Klubb bidrag	-33 500,00	-23 680,00
6570 Bankkostnader	-1 124,50	-1 064,50
6590 Övr främmande tjänster	-1 250,00	-1 250,00
6901 Konferenser och utbildningar	-10 278,31	-29 286,07
6991 Övr avdr gill kostn	-50,00	-2 736,88
6992 Övr ej avdr gill kostn	-2 298,00	-420,00
S:a övriga externa kostnader	-329 479,80	-289 532,45
Kostnader för personal		
7010 Styrelsearvoden A-skatt	-439 656,25	-455 589,75
7321 Skattefria trakt Sverige	-220,00	0,00
7331 Skattefria bilersättning	-2 183,00	-1 565,00
7510 Arbetsgivaravgifter	-130 206,97	-134 210,58
7520 Arbetsgivaravg (nya pensionssystemet)	-3 117,61	-582,83
S:a kostnader för personal	-575 383,83	-591 948,16
RÖRELSERESULTAT FÖRE AVSKRIVNINGAR	57 789,56	121 682,12
RESULTAT FÖRE FINANSIELLA POSTER	57 789,56	121 682,12
Finansiella och andra intäkter och kostnader		
8314 Skattefria ränteintäkter	16,00	108,00
8422 Räntekostnader levskulder	0,00	-5,00
8423 Rte kostn skattekonto	-181,00	-545,00
S:a finansiella och andra intäkter och kostnader	-165,00	-442,00
ÅRETS RESULTAT	57 624,56	121 240,12

Inkomna motioner

Motion 1

För ett mer relevant och attraktivt förbund för frilansjournalister.

Frilansarna i Journalistförbundet blir en allt större andel av förbundets medlemmar. Det kan och bör synas mer i förbundets arbete.

Redan pågår samarbeten mellan arbetsplatsklubbar och frilansare, individuellt, klubbar och riks. Systematisk dokumentation av de erfarenheterna görs dock inte alltid. För att gynna ett mer institutionaliserat minne och konsekvent metodiskt arbete framåt kan det behövas en Frilansombudsman.

Ytterligare ökad kunskap om frilansarnas villkor, roll i förbundet och nära koppling till de anställdas villkor skulle åstadkommas om förbundets styrelse konsekvent under en fokusperiod prioriterar frilansfrågor i sitt arbete. Hur, och konsekvenser av det, kan med fördel utredas i en ordnad dialog i tät kontakt med Frilans Riks och dess medlemmar.

De arbetsgrupper som föreslås i att-satserna kan helt eller delvis läggas utanför kansliet och finansieras av förbundet.

Jag yrkar därför att årsmötet beslutar:

- att föreslå Frilans Riks årsmöte/Journalistkongressen att besluta om arbetsgrupp som undersöker för- och nackdelar med en särskild funktion som Frilansombudsman på kansliet för samarbete med Frilans Riks.
- att föreslå Frilans Riks årsmöte/Journalistkongressen att kongressen beslutar om en samarbetsgrupp ("Samsgruppen") för att se över, tydliggöra och dokumentera samarbeten mellan arbetsplatsklubbar och frilansare samt föreslå nya modeller. Arbetsgruppen ska redovisa sitt arbete vid nästa kongress.
- att Förbundsstyrelsen prioriterar frilansfrågor högt i sitt arbete de närmaste två åren och återkopplar öppet och ofta till Frilans Riks/frilansarna under perioden.

Tärnaby 2018-01-21

Pia Sjögren, medlem Frilans Västerbotten
Slalomvägen 5A
920 64 TÄRNABY

Västerbottens Frilansklubb antog vid årsmötet 2018-01-23 motionen som sin egen och skickar den vidare till Frilans Riks årsmöte 2018-02-12.

Frilans Riks styrelses yttrande över motion 1:

Se nedan efter motion 3.

Motion 2

Om kansliresurs för strategiskt arbete med frilansfackliga frågor.

Att jobba fackligt med frilansfrågor skiljer sig på många sätt från att jobba fackligt med frågor som gäller anställda. För frilansfrågor finns ingen avtalad kollektiv förhandlingsrätt och inte heller några etablerade eller långsiktiga forum för att föra dialog med uppdragsgivare. Därför behöver kampen för frilansjournalisters arbetsvillkor i form av arvode och upphovsrätt drivas på andra sätt. Ofta handlar det om att mobilisera frilansjournalister som jobbar för samma uppdragsgivare, så att de kan sätta gemensam press på sin motpart och därmed bli starkare än om var och en bara förhandlar för sig själv. Genom åren har det gjorts en rad sådana satsningar, som delvis varit framgångsrika och lett fram till överenskommelser. Alla satsningar bygger i grunden på mobilisering och nätverkande mellan frilansar, men de konkreta metoderna har sett olika ut.

Några exempel:

- Att en större grupp frilansar bildar nätverk kring en viss redaktion och utser några representanter som kräver möten med redaktionsledningen för att kräva höjda arvoden.
- Att tillsammans sätta press om att verkligen få arvodeshöjningar i samband med ett årsskifte, genom att bilda nätverk via sociala medier och komma överens om en lägsta nivå.
- Att bilda opinion genom att dela ut flygblad och skriva debattartiklar om villkoren hos en viss uppdragsgivare.
- Att bilda stora nätverk kring förlag som ställer krav om oskäligen avtalsvillkor och sätta press på dem genom att skriva brev som många frilansar skriver under gemensamt, samtidigt som frilansar stöttar varandra i att inte göra uppdrag som omfattas av de oskäligen villkoren.

I allt fackligt arbete är det viktigt med kontinuitet och att bygga vidare på och förbättra tidigare arbete. Förtroendevalda som företräder anställda kan ta stöd av etablerade och dokumenterade förhandlingsprocedurer samt överenskommelser i form av lagar och avtal, som går att få hitta på sjf.se eller genom att prata med en ombudsman. För frilansfackliga fungerar det inte på samma sätt, då metoderna för att skapa en förhandlingsposition inte är avtalsreglerade och måste anpassas från fall till fall. Eftersom de förtroendevalda i både distrikts- och klubbstyrelser inom Frilans Riks byts ut med jämna mellanrum är risken stor att framgångsrika strategier och viktiga överenskommelser glöms bort, och att kommande styrelser därmed får ett sämre underlag för sitt arbete.

Samordnande funktion till stöd för strategiskt arbete

Journalistförbundets frilansstrategi lyfter tre områden som det fackliga arbetet för frilansjournalister bör fokusera på. För att gynna ett mer institutionaliserat minne och konsekvent arbete behöver det inrättas en roll på kansliet som kan ha överblick över det strategiska arbete som gjorts och görs kring dessa frågor, och på så sätt fungera som ett sorts "kollektivt minne". Denna roll behöver inte vara i form av en heltidstjänst.

Tanken är alltså inte att det ska vara en person som hanterar alla frågor från enskilda frilansmedlemmar av den karaktär som dagligen kommer till förhandlingsjouren. De frågorna hanteras på samma sätt som tidigare. Snarare ska det vara en resurs som fungerar som stöd för Frilans Riks och övriga kansliet i frågor som handlar om hur arbete på kollektiv nivå kan föras. Inte på så sätt att personen som innehar denna roll beslutar vad som ska göras, utan genom att denne kan vara till hjälp genom att hänvisa till tidigare strategier som använts, ta fram dokumentation om dessa samt i förekommande fall hänvisa till kontaktpersoner som vet mer.

Exakt vilka uppgifter som ingår i rollen kan kansliet och Frilans Riks definiera tillsammans. Här är några förslag om vad det skulle kunna vara:

- Hålla överblick över dokumentation av olika satsningar som genomförts för att höja arvoden, samt hålla detta material uppdaterat tillsammans med Frilans Riks och övrig kanslipersonal. Vilka satsningar har gjorts, kring vilka redaktioner/medieföretag, hur gick man tillväga, vad resulterade det i, vilka lärdomar drog man, vem/vilka ansvarade för satsningen? Detta skulle underlätta mycket för frilansfackligt förtroendevalda som vill dra igång nya satsningar tillsammans med berörda frilansar.
- Hålla överblick över material som handlar om oskäligen avtal och hålla detta uppdaterat tillsammans med Frilans Riks och övrig kanslipersonal. Frilans Riks styrelse har sedan tidigare samlad dokumentation över vilka förlag och medieföretag som har skickat ut oskäligen avtal, och har även samlat många av dessa avtal.
- Fungera som kontaktperson/samordnare mellan Frilans Riks och kansliet när det gäller strategier kring kollektivt

arbete för att förbättra villkoren kring arvoden och upphovsrätt.

Därför yrkar jag:

- att det inrättas en roll på kansliet som fungerar som resurs när det gäller strategiskt arbete med frilansfackliga frågor enligt ovan. Exakt vilka uppgifter som ingår och hur arbetet förs utformas i samarbete med Frilans Riks och övrig kanslipersonal.
- att motionen skickas vidare till Journalistförbundets kongress.

Fatima Grönblad, medlem i Västra frilansklubben

Frilans Riks styrelses yttrande över motion 2:

Se nedan efter motion 3.

Motion 3

Om vidareutbildning och tillförande av kompetens i frilansfrågor på SJFs kansli.

De senaste åren har Journalistförbundets frilansstrategiska arbete förbättrats avsevärt. Men det finns fortfarande mycket kvar att göra. Det vi upplever som allvarligast är bristen på frilansperspektiv i det vardagliga arbetet och att frilansarnas frågor inte har samma självklara angelägenhet som de tillsvidareanställdas. Det är svårt att veta vem på kansliet man ska vända sig till och de svar man får vittnar ofta om brister i kunskaperna om frilansars villkor och brist på visioner och idéer om hur frilansfackligt arbete kan drivas.

Vi tror att förbundets arbete inom det här området skulle förbättras avsevärt om det fanns flera personer på kansliet med specialkunskaper i frilansfrågor. Erfarenheter från andra fackförbund och andra organisationer visar att när man vill höja kompetensen inom en specifik fråga räcker det inte med att utbilda befintlig personal utan man bör också tillföra kompetens utifrån.

Vid senaste kongressen 2014 motionerade Frilans Riks om en frilansombudsman. Motionen avslogs. Vi vill påminna om att redan på 1980-talet – när antalet frilansare i förbundet var färre än hälften av idag – så fanns på förbundet en frilansombudsman. Detta tillsammans med att frilansvillkoren idag är avsevärt sämre än då aktualiserar på nytt behovet av specialkompetens bland ombudsmännen på SJF:s kansli. Kent Werne skrev i sin rapport Frihetens pris (nov 2015) ”Ändå bör frågan [om en frilansombudsman] lyftas på nytt, inte minst för att arbetet för bättre arvoden och trygghet behöver en sammanhållande kraft, kontinuitet, implementering och uppföljning”.

Vi vill också understryka att frilansarnas villkor i högre grad än någonsin berör alla journalister i förbundet, att vi alla sitter samma båt. Enligt oss är det nu ett gynnsamt läge att rekrytera frilansmedlemmar, många frilansare är oroliga för sin framtid men ser samtidigt gemensamma lösningar och gemensam kamp som en bra väg att gå. Därför är det viktigt att de frilansare som inte är medlemmar i Journalistförbundet så snart som möjligt – helst redan i går – ser tydliga insatser från vår sida och då inte minst på kansliet

Därför yrkar vi:

- att Journalistförbundet snarast möjligt vidareutbildar kansliets personal och tillför kompetens i frilansfrågor och preciserar personalens arbetsuppgifter gällande frilansfrågorna.
- att kontinuerliga samordningsmöten genomförs mellan kansliet och Frilans Riks
- att Frilans Riks årsmöte antar motionen och skickar den vidare till kongressen.

Mälardalens frilansklubbs årsmöte, 2018-1-16

Frilans Riks styrelses yttrande över motioner 1,2 och 3:

Motionärerna till de tre motionerna tar upp viktiga frågor om kansliets arbete med frilansfrågorna och hur samarbetet med Frilans Riks ska organiseras för att på bästa sätt fungera optimalt ur ett frilans- och förbundsperspektiv. Liksom att här tas upp vikten av att dokumentera dels frilansfackliga samarbeten – som det med arbetsplatsklubbarna - dels det strategiska arbetet med frilansfrågorna på kansliet, inte minst vad gäller arvoden och upphovsrätt.

På kongressen 2014 avslogs med minsta möjliga marginal Frilans riks motion om att Journalistförbundet snarast möjligt anställer en ombudsman helt inriktad på frilansfrågor.

Förbundsstyrelsen argumenterade i sitt avslag till motionen bland annat att ”det som motionen i grunden efterfrågar ska återfinnas i förbundets organisation”.

Kravet på en frilansombudsman fick åter aktualitet och stöd i november 2016 av utredaren Kent Werne, i den av Journalistförbundet beställda rapporten Frihetens pris - om otryggheten i mediebranschen för frilansjournalister. Wernes rekommendation i rapporten är att frågan lyfts på nytt, ”inte minst för att arbetet för bättre arvoden och trygghet behöver en sammanhållande kraft, kontinuitet, implementering och uppföljning”.

Frilans Riks och Mälardalens frilansklubb tog Werne på orden och motionerade än en gång till förbundsstyrelsen om en frilansombudsman med hänvisning till Kent Wernes rapport och hans rekommendation. En motion vi efter mer än två år ännu inte fått svar på.

Det är Frilans riks styrelses uppfattning att det nu är dags att gå vidare med kravet på en fungerande resurs för att dels förstärka det frilansfackliga arbetet, dels integrera frilansfrågorna bättre på kansliet för att SJF fortsatt ska vara ett relevant förbund för frilansjournalister och därmed också förbättra möjligheten att rekrytera frilansjournalister till SJF. För att få detta arbete gjort vill vi bifalla motion 2s två att-satser:

- att det inrättas en roll på kansliet som fungerar som resurs när det gäller strategiskt arbete med frilansfackliga frågor enligt ovan. Exakt vilka uppgifter som ingår och hur arbetet förs utformas i samarbete med Frilans Riks och övrig kanslipersonal.
- att motionen skickas vidare till Journalistförbundets kongress.

Frilans Riks styrelse föreslår årsmötet besluta:

- att bifalla motion 2.
- att motionerna 1 och 3 därmed anses besvarade.

Frilans Riks styrelse den 5 februari 2018

Motion 4

Om valet av ombud till SJFs kongress.

Antalet medlemmar i SJF som röstade på ombud till kongressen 2018 var kring 10 procent. En minskning med 4-5 procent jämfört med kongressvalet 2014. Det är förvisso ett demokratiskt underskott att så få röstar på kongressombud trots att valberedningen tagit fram ombud som presenterar sig och berättar vilka frågor de vill driva och varför. Men det kan också vara ett uttryck för att SJF:s medlemmar i stort är nöjda.

Samtidigt kan det låga valdeltagandet innebära en fara för att krafter som vill kupa in sig i förbundet lätt kan göra det. Enskilda eller grupper som är duktiga på att mobilisera och driva sina frågor ges möjlighet att deras sympatisörer kan rösta in sina kandidater, vilka samtidigt inte alls representerar vad den breda majoriteten av väljare står för. Vad de gör är alltså att bedriva bra demokratiskt arbete, det vill säga engagera sig, rösta och vinna representation. Men resultatet speglar samtidigt inte vad den breda majoriteten står för (för att den breda majoriteten inte deltar i valet). Detta kan bli ett reellt problem för förbundet när så få röstar till kongressvalet.

Därför yrkar vi:

- att Journalistförbundet analyserar det låga valdeltagandet till kongressen, som verkar vara återkommande, och försöker finna lösningar på hur förbättringar ska kunna ske
- att Frilans Riks årsmöte antar motionen och skickar den vidare till kongressen.

Mälardalens frilansklubbs årsmöte, 2018-01-16

Frilans Riks styrelses yttrande över motion 4:

Frilans Riks styrelse föreslår årsmötet besluta:

- att bifalla motionen!

Frilans Riks styrelse den 5 februari 2018

Motion 5

Om Servicebolagets utveckling.

I den omorganisation av förbundet som diskuteras och kommer att tas upp på kongressen i april har vi fått oroande signaler att den kan påverka Servicebolagets verksamhet negativt. Tvärtom vill vi se ett ekonomiskt starkare Servicebolag som erbjuder förbundets frilansare än bättre kompetensutveckling och utbildning.

Frilansjournalister bör ha rätt till kompetensutveckling i syfte att förnya journalistiken och öka lönsamheten i det egna företaget. Ensamföretagare har ett stort behov av information, inspiration och hjälp att anpassa och utbilda sig för en tuff mediemarknad. Därför anser vi att Servicebolaget även i fortsättningen ska ha en vidareutbildande funktion för frilansande medlemmar. En bra form för det är möten, kurser, utbildningar och utveckling av nätverk.

Vi vill slå vakt om den resurs Servicebolaget utgör för egna företagare inom förbundet i form av kompetensutveckling, men anser även att inriktningen som utbildningsbolag bör stärkas. Det är därför viktigt med noggranna och kontinuerliga utvärderingar och uppföljningar av de kurser och andra aktiviteter som ges.

Kurser och andra mötesformer är värdefulla för ensamföretagare och kan underlätta bildandet av informella yrkesnätverk. En viktig effekt kan vara att frilansares arbetssituation blir mindre sårbar. Ett viktigt syfte med kurser och utbildningar är inspiration, som i sin tur kan utveckla kompetens och nya affärsmodeller på en turbulent och föränderlig mediemarknad.

En möjlighet till kompetensutveckling och utveckling av informella nätverk kan dessutom locka nya medlemmar till Journalistförbundet.

Därför yrkar vi:

- att Journalistförbundet satsar tillräckligt med resurser för att stärka Servicebolaget för att därmed möta frilansarnas behov av kompetensutveckling och vidareutbildning, vilket stärker gruppens yrkesstatus och position på mediarbetsmarknaden.
- att Journalistförbundet ger klart besked om det finns planer på att ändra Servicebolagets verksamhet eller inriktning.
- att Frilans Riks årsmöte antar motionen och skickar den vidare till Journalistförbundets kongress 2018

Mälardalens frilansklubbs årsmöte, 2018-01-16e

Frilans Riks styrelses yttrande över motion 5:

Styrelsen har inte fått några indikationer på att Servicebolagets verksamhet står inför förändringar som kan få negativa följder för medlemmarna.

Frilans Riks styrelse föreslår, trots detta, årsmötet besluta:

- att bifalla motionen!

Frilans Riks styrelse den 5 februari 2018

Motion 6

Om Frilans Riks verksamhetsbidrag.

Antalet frilansjournalister i förbundet ökar procentuellt. Samtidigt har Frilans Riks verksamhetsbidrag sedan 2002 fram till idag minskat från 750 000 kronor till 420 000 kronor. Det innebär i det närmaste en halvering av verksamhetsbidraget. Anslaget har med hänsyn till uteblivna pris- och löneuppräknings försämrats ytterligare. I förbundets budget för 2018 föreslås nu ytterligare en sänkning av verksamhetsbidraget till distrikten med *närmare en tredjedel* (29 procent), från 700 000 kronor till 500 000 kronor.

Ett minskat verksamhetsbidrag minskar frilansarnas möjlighet att bedriva fackligt arbete. Frilansjournalister kan till skillnad från anställda inte bedriva fackligt arbete på arbetstid. Viktiga frågor åsidosätts: om upphovsrätt, arvoden, socialförsäkringar, a-kassa, arbetsmiljö, hot och hat...

Minskningen över tid av Frilans Riks verksamhetsbidrag har inneburit sämre möjligheter för frilansjournalister att bedriva fackligt arbete, och därmed ett minskat inflytande över våra arbetsvillkor.

Samtidigt ökar alltså antalet frilansjournalister i förbundet procentuellt. Som en logisk konsekvens av detta bör en större del av förbundets resurser avsättas till Frilans Riks och frilansklubbarna så att de kan försvara sina medlemmars intressen och driva deras frågor på en tuff arbetsmarknad och i en otrygg arbetssituation.

Därför yrkar vi:

- att verksamhetsbidraget för Frilans Riks eller motsvarande justeras upp så att även frilansare har möjlighet att driva fackliga frågor.
- att Frilans Riks årsmöte antar motionen och skickar den vidare till Journalistförbundets kongress 2018.

Mälardalens frilansklubbs årsmöte, 2018-01-16

Frilans Riks styrelses yttrande över motion 6:**Frilans Riks styrelse föreslår årsmötet besluta:**

- att bifalla motionen!

Frilans Riks styrelse den 5 februari 2018

Motion 7

Om rekryteringsarbetet.

Frilansarna utgör närmare 15 procent av förbundets medlemmar (om man räknar bort pensionärer och studenter). Eftersom arbetsmarknadens fasta anställningar har reducerats i antal det senaste decenniet, väljer fler journalister att gå över till frilansverksamhet. Samtidigt som antalet fastanställda medlemmar har sjunkit, har antalet frilansmedlemmar stått stadigt. Som det ser ut i dag finns det ett okänt antal ickemedlemmar, vi ser därför betydelsen av att lägga ned resurser på att rekrytera nya frilansmedlemmar och att fastställa organisationsgraden för frilansare. Genom att fastställa organisationsgraden synliggörs antalet ickemedlemmar och vi får en tydligare bild av hur många vi kan rekrytera.

Vid kongressen 2014 antogs motion 21 om att Förbundsstyrelsen FS skulle tillsätta en utredning om frilansars villkor och se över frilansars organisationsgrad, inkomst och pensioner. Förbundsordförande Jonas Nordling uppmanade Frilans Riks och Mälardalen att hjälpa till med arbetet. Både Mälardalen och Frilans Riks godtog förfrågan.

Samarbetet blev dock aldrig av. Förbundsstyrelsen har alltså sedan beslutet inte fullföljt uppdraget från kongressen 2014.

Vi vill att Förbundsstyrelsen samarbetar med Frilans Riks och frilansklubbarna under nästa mandatperiod för att gemensamt kartlägga och rekrytera frilansjournalister till förbundet. Så som marknaden ser ut är sannolikheten stor att de nyexaminerade journaliststudenterna kliver ut i arbetslivet som frilans. Därför anser vi att rekrytering av frilansmedlemmar är en prioriterad fråga. Vi ser vikten av att besöka utbildningar tillsammans med förbundets rekryteringsansvariga och samtidigt informera om frilansklubbarna. Studentmedlemmarna bör följas upp innan deras studerandemedlemskap förfaller och vi bör erbjuda samtliga en reducerad medlemsavgift i ytterligare ett år efter avslutade studier.

Rekryteringsträffar och förtroendeskapande mötesplatser är viktiga för att stärka frilanskollektivet. De ABC-mingel som tidigare arrangerats av Mälardalens frilansklubb har visat sig vara populära och dragit till sig flera potentiella nya medlemmar. Vi anser att Servicebolaget borde arrangera den här typen av rekryteringsträffar.

Vi samarbetar redan i rekryteringsfrågan med förbundets kansli, med strävan om att driva ett effektivt rekryteringsarbete riktat mot frilansare. Vi vill att förbundets kansli också för diskussioner med Frilans Riks och de andra klubbarna.

Därför yrkar vi:

- att Förbundsstyrelsen ansvarar för att en kartläggning av frilansarnas organisationsgrad görs under kommande mandatperiod.
- att Förbundets rekryteringsarbete riktat mot frilansare sker i samarbete med Frilans Riks och frilansklubbarna.
- att klubbarna är med och informerar vid besök på utbildningar, tillsammans med kansliets personal.
- att Förbundet samarbetar med Frilans Riks och frilansklubbarna i samband med arrangemang som AW, ABC-mingel etc.
- att Förbundsstyrelsen ser till att kansliet följer upp studentmedlemmar innan deras medlemskap förfaller samt att studenternas reducerade medlemsavgift förlängs från ett halvår till ett år.
- att Frilans Riks årsmöte antar motionen och skickar den vidare till Journalistförbundets kongress 2018.

Mälardalens frilansklubbs årsmöte, 2018-01-16

Frilans Riks styrelses yttrande över motion 7:

Frilans Riks styrelse föreslår årsmötet besluta:

- att bifalla motionen!

Frilans Riks styrelse den 5 februari 2018

Motion 8

Om att upphovsrättsarbetet måste bedrivas kollektivt.

Även 2017 blev *fulavtalens* år. Avtalen kräver att vi frilansjournalister alltifrån fransäger oss upphovsrätten retroaktivt och för all framtid i alla existerande och framtida tillkommande publikationer och plattformar, till att vi genom "avtal" tillåter en *utökad nyttjanderätt*. Ensidigt dikterade avtal som medieföretagen skickar ut med det uttalade eller underliggande hotet: *skriver du inte på får du inga fler jobb*. För den enskilde frilansen blir oavsett skrivningar och hot följden densamma: sämre betalt och förlorad kontroll över materialet.

Hösten 2017 visade kampanjen #deadline, kraftfullt, att förändringsarbete effektivast bedrivs kollektivt och samordnat. När yrkesverksamma, fackliga organisationer och dess medlemmar, politiker och lagstiftare slöt upp bakom kraven och fordrade förändring blev ett strukturellt skifte möjligt. Utan vidare jämförelser bör Journalistförbundet ta tillvara erfarenheterna från #deadline för att även komma tillrätta med fulavtalen.

Frilanskollektivets nej till fulavtalen och kravet på en schysst upphovsrätt måste effektivare samordnas och mobiliseras av förbundet. Kansliets ombudsmän och jurister måste bedriva arbetet rationellt och som en koordinerad kampanj med de verktyg som redan finns: Frilansstrategin och det nyligen framtagna *upphovsrättsförslaget inspirerat av tysk lagstiftning*.

Fulavtalen dumpar frilansares ersättning och hotar vår försörjning. Dessutom dumpas även den journalistiska kvaliteten. Tidskriftsföretagens avsikt är att fulavtalen ska bli praxis, att ingen individuell förhandling görs för upphovsrätten. Det accepterar frilanskollektivet inte.

Därför yrkar vi:

- att Frilans Riks omgående ställer krav på Förbundsstyrelsen att ta fram en övergripande strategi för ett kollektivt arbete för att förhindra fulavtal och stärka frilansjournalisters upphovsrätt.
- att Frilans Riks årsmöte antar motionen och skickar den vidare till Journalistförbundets kongress 2018.

Mälardalens frilansklubbs årsmöte, 2018-01-16

Frilans Riks styrelses yttrande över motion 8:

Frilans Riks styrelse föreslår årsmötet besluta:

- att bifalla motionen!

Frilans Riks styrelse den 5 februari 2018

Motion 9

Garanterade ALIS resurser i kampen mot oskäliga avtal.

Kampen mot oskäliga avtal, så kallade fulavtal, har vuxit till en av de enskilt största frågorna för både enskilda frilansare och för Frilans Riks arbete. Vi har sett hur de oskäliga avtalen utvecklats och hur läget blivit svårare och svårare för enskilda frilansare att hävda sina rättigheter. Segrarna är få och uppdragsgivarna verkar ständigt ligga steget före och utnyttjar ett splittrat frilanskollektiv. Vi känner därför behov av att ta ett nytt grepp i kampen mot de oskäliga avtalen och återpubliceringar utan ersättning.

I våra samtal med företrädare för ALIS har vi kommit fram till möjligheter att gemensamt stärka frilansarna när det gäller upphovsrätten, inte minst när det gäller kollektiva överenskommelser. För att kunna gå vidare och stärka frilansares och sin egen ställning behöver dock ALIS mer resurser, inte minst IT och personal men också uppbackning från förbundet.

Yrkande:

- att Journalistförbundet tillsammans med övriga medlemsförbund i ALIS förhandlar om att garantera ALIS de resurser som gör ALIS mer relevant för enskilda medlemmar och underlättar för medlemmar att ansluta sig.
- att Frilans Riks årsmöte antar motionen och skickar den vidare till Journalistförbundets kongress 2018

Frilans Riks styrelse, den 28 januari 2018

Frilans Riks styrelsens yttrande över motion 9:

Frilans Riks styrelse föreslår årsmötet besluta:

- att bifalla motionen!

Frilans Riks styrelse den 5 februari 2018

Motion 10

Om nätverk för fackförbund med egenföretagare som medlemmar.

Jag tror att det skulle finnas ett stort värde för Journalistförbundet i att nätverka och utbyta erfarenheter med andra fackförbund som har medlemmar som är egenföretagare. Även om yrkena skiljer sig finns det en rad frågor som egenföretagare har gemensamt. Det handlar bland annat om behovet av att få råd och stöd i sitt företagande och att ha möjlighet att gå relevanta utbildningar. Det finns också frågor där förbunden sannolikt kan bli starkare om de arbetar tillsammans politiskt. Journalistförbundet arbetar sedan några år för att försöka komma tillrätta med de problem som många egenföretagare erfar vid beräkning av SGI. Det pågår också ett arbete kring a-kassesystemet, som idag är mycket strikt och kräver att man lägger ner sin firma för att kunna få ut ersättning.

En kartläggning som Servicebolaget gjorde under 2017 visade att det utöver Journalistförbundet finns 17 andra fackförbund som har medlemmar som är egenföretagare. Bland dem som har flest egenföretagare finns Unionen, Fysioterapeuterna, Sveriges arkitekter och Psykologförbundet. Ett arbete kring detta har alltså redan satt igång. Jag föreslår att det fortsätter, genom att Journalistförbundet tar initiativ till ett nätverk bestående av relevanta personer från de olika fackförbunden som arbetar mot egenföretagare, och som är intresserade av ett sådant samarbete.

Jag yrkar härmed:

- att Journalistförbundet tar initiativ till att starta ett nätverk för fackförbund som har medlemmar som är egenföretagare, i syfte att utbyta erfarenheter och undersöka möjligheten att och intresset för att samarbeta i vissa frågor.

Fatima Grönblad, medlem i Västra frilansklubben

Frilans Riks styrelses yttrande över motion 10:

Frilans Riks styrelse föreslår årsmötet besluta:

- att bifalla motionen.

Frilans Riks styrelse den 5 februari 2018

Motion 11

För mer näringsfrågor och företagarservice i Journalistförbundets arbete.

Journalistförbundet är ett fack- och yrkesförbund. Med en växande andel frilansare som medlemmar är det angeläget att stärka förbundets kompetens och service i företag- och näringsfrågor.

Frågor som de här är viktiga:

- Hur kan man göra vinst, ligga på samma lönenivå som anställda kollegor - och göra god journalistik?
- Vilka och hur många sidoupdrag kan och bör en frilansjournalist ha?
- Skulle Journalistförbundet kunna göra mer för företagarmedlemmar, t ex liknande ”Medielaget”, det som Finlands journalistförbund äger och driver?
<https://mediakunta.fi/om-oss/?lang=sv>
<https://journalistiliitto.fi/sv/medielaget-arets-foreningsgarning/>

Frågor som är viktiga för frilansmedlemmar bör hamna ännu mer i framkant och ta mer plats i förbundets arbete och kommunikation. Det skulle vara intressant och lärorikt att jämföra SJF:s arbete för medlemmar med F-skattsedel med Unionens, Teaterförbundets och ytterligare något fackförbund inom kreativa näringar med en inte försumbar andel frilansare.

Därför yrkar jag på att frilansklubbens årsmöte beslutar:

- att uppmana Frilans Riks att ge Journalistkongressen i uppdrag att besluta om tillsättande av arbetsgrupp som synar och utvärderar arbetet med företagfrågor och jämför det med arbetet i andra fack- och yrkesförbund. Utvärderingen redovisas till Frilans Riks och nästan förbundskongress.
- att ge Frilans Riks och Journalistkongressen i uppdrag att besluta om arbetsgrupp som undersöker/utreder och till Frilans Riks redovisar för- och nackdelar med att Journalistförbundet i Sverige drar igång ett bolag liknande finska Medielaget.

Tärnaby 2018-01-23

Pia Sjögren, medlem Frilans Västerbotten
Slalomvägen 5A, 920 64 TÄRNABY

Västerbottens Frilansklubb antog vid årsmötet 2018-01-23 motionen som sin egen och skickar den vidare till Frilans Riks årsmöte 2018-02-12.

Frilans Riks styrelses yttrande över motion 11:

Första att-satsen kan anses besvarad genom bifall till motion nummer 10. Vi anser inte heller att frågan om en utredande arbetsgrupp kan bli en kongressfråga innan vi frilansar själva vet fördelar och nackdelar med en konstruktion liknande den finska. Vi yrkar därför på avslag även på andra att-satsen.

Men självfallet är vi nyfikna på det finska upplägget och avser därför att under kommande år sätta oss in i fördelar och nackdelar med den finska konstruktionen.

Frilans Riks styrelse föreslår årsmötet besluta:

- att avslå motionen.

Frilans Riks styrelse den 5 februari 2018

Motion 12

Om frilansjournalisters/egenföretagares arbetsmiljö.

Arbetsmiljöansvaret för frilansjournalister/egenföretagare och den utsatthet vi upplever som yrkesgrupp har aktualiserats av mordet på frilansjournalisten Kim Wall och genom de massiva #metoo-kampanjer mot sexuella trakasserier som genomförts under hösten. För anställda journalister har arbetsgivaren ett arbetsmiljöansvar, och i förlängningen finns Arbetsmiljöverket när arbetsgivaren inte tar sitt ansvar. För frilansjournalister/egenföretagare däremot är det hen själv som får ta det ansvaret vad gäller såväl säkerhet som rättigheten till en god arbetsmiljö.

Många frilansjournalister är också inne och arbetar på arbetsplatser som saknar kollektivavtal, produktionsbolag till exempel, och har därmed ett försvagat arbetsmiljöskydd. Alarmerande är att antalet hängavtal ökar dramatiskt och nu är fler än det finns medlemmar i arbetsgivarorganisationerna på den privata sidan.

I den statliga utredningen *Ett arbetsliv i förändring – hur påverkas ansvaret för arbetsmiljön?* som lades fram våren 2017, framförs behovet av att ändra på detta. I en debattartikel på SVT-Nyheter Opinion skrev, med hänvisning till utredningen, Journalistförbundets ordförande Jonas Nordling tillsammans med dåvarande Frilans Riks ordförande Victoria da Silva i augusti förra året om ”behovet” (vår kursivering) av ett så kallat ’utökat rådighetsansvar’ i situationer där ’ett traditionellt arbetsgivar-arbetsstagarförhållande inte föreligger men där det ändå finns någon aktör som har möjlighet att påverka arbetsmiljön för den som utför arbete”.

Utökat rådighetsansvar lyftes också fram av utredaren när betänkandet lades fram. Vem denna ”aktör” kan vara med möjlighet att påverka arbetsmiljön för frilansare bör väl vara något för Journalistförbundet och motparten att förhandla fram tillsammans med politiker.

Men det får inte stanna vid ett behov. Egenföretagarna och frilansjournalisterna blir allt fler, och allt fler faller därmed utanför gällande bestämmelser för arbetsmiljöansvar. Som Martin Schibbye och Johan Persson, Niclas Hammarström och Magnus Falkehed samt Joakim Medin för att bara nämna de senast mest kända och spektakulära fallen där frilansare råkat arbetsmiljömässigt illa ut och ansvarsfrågan inte varit glasklar.

Frilansjournalister som alla andra arbetstagare ska oberoende av anställningsform ha rätt till en säker och trygg arbetsmiljö.

Därför yrkar vi:

- att Frilans Riks omgående kräver att FS avsätter tid och resurser för att gentemot TCO och ansvariga politiker arbeta för att få till stånd ett utökat rådighetsansvar i situationer där ett traditionellt arbetsgivar-arbetsstagarförhållande inte föreligger men där det ändå finns någon aktör som har möjlighet att påverka arbetsmiljön för den som utför arbete.
- att Frilans Riks årsmöte antar motionen och skickar den vidare till Journalistförbundets kongress 2018.

Frilans Riks styrelses yttrande över motion 12:

Frilans Riks styrelse föreslår årsmötet besluta:

- att bifalla motionen

Frilans Riks styrelse den 5 februari 2018

Motion 13

Om att snarast lösa frågan om ”kartellbildning”, om hur frilansare och fack ska kunna förhandla om arvodesnivåer eller lägsta arvoden.

Journalistförbundet har länge ansett det omöjligt att förhandla om arvodesnivåer eller lägsta arvode för frilansare utifrån EU-regler och konkurrenslagstiftning. Syftet med konkurrenslagstiftningen är att konsumenterna ska skyddas. Det är därför företag inte tillåts ha gemensam prissättning och bilda karteller.

Men är frilansare vilka företag som helst? undrade utredaren Kent Werne, som bland annat beskrev frilansare i rapporten *Frihetens pris* (nov 2015) så här: ”De befinner sig som regel i ett marknadsmässigt underläge gentemot köparen, och/eller i en beroendesituation”. Kent Werne funderade också över om frilansare ”möjligen definieras som ’beroende uppdragstagare’ (i MBL ’jämförbara uppdragstagare’) och i så fall berörs av rättigheterna i MBL?” Vi stödjer Kent Wernes funderingar.

En liknande motion antogs vid Mälardalens och Frilans riks årsmöten 2016. Men något svar från Förbundsstyrelsen har ännu inte kommit.

Därför yrkar vi:

- att Frilans Riks intensifierar arbetet med att få Förbundsstyrelsen att snarast lösa frågan hur frilansare kan organisera sig och gemensamt ta fighten för bättre arvoden.
- att Frilans Riks intensifierar arbetet med att få besked av Förbundsstyrelsen om huruvida konkurrenslagstiftningen verkligen förhindrar frilansare och fack att förhandla om arvodesnivåer eller lägsta arvoden. Det kan bli ett viktigt verktyg för att hindra exploatering, underbudskonkurrens och arvodesdumpning.
- att Frilans Riks årsmöte antar motionen och skickar den vidare till Journalistförbundets kongress 2018.

Mälardalens frilansklubbs årsmöte, 2018-1-16

Frilans Riks styrelses yttrande över motion 13:

Frilans Riks styrelse föreslår årsmötet besluta:

- att bifalla motionen!

Frilans Riks styrelse den 5 februari 2018

Motion 14

Ersättning för frilansarnas fackliga arbete.

En stor skillnad mellan anställda och frilansande journalister är att anställda med fackliga förtroendeuppdrag har laglig rätt att bedriva fackligt arbete på arbetstid. Detta är reglerat i Förtroendemannalagen. För frilansande journalister är förutsättningarna helt annorlunda. Det finns idag inga enkla sätt att låta uppdragsgivaren betala för facklig tid, såsom arbetsgivare de facto betalar för anställda journalisters fackliga arbete. I stället är det frilansarna själva som får betala för det fackliga arbetet, dels via medlemsavgiften till klubben som i viss mån används till att arvoda förtroendevalda, dels genom att de förtroendevalda helt enkelt får arbeta ideellt.

Ett system som bygger på ett stort mått idealitet riskerar att bli instabilt. Eftersom Frilans Riks dessutom är det största distriktet inom SJF:s nuvarande organisation är det också en viktig del av det fackliga arbetet som påverkas.

Därför vill vi uppdra till förbundsstyrelsen i SJF att lyfta denna fråga.

Vi föreslår:

- att förbundsstyrelsen utreder hur ersättningen för frilansarnas fackliga arbete kan finansieras på ett långsiktigt sätt som ger förtroendevalda frilansare likvärdiga möjligheter att arbeta fackligt som sina anställda kolleger.

Motionen antagen av årsmötet i Västra frilansklubben, 2018-01-18

Frilans Riks styrelses yttrande över motion 14:

Motionen tar inte bara upp en viktig jämställdhetsfråga vad gäller möjligheten till fackligt arbete, utan också en alltmer brännande fråga på en arbetsmarknad i snabb förändring där en ökad andel av arbetskraften saknar ett anställningsförhållande och med därmed många gånger har osäkra och oschyssta arbetsvillkor.

I en debattartikel i Arbetsvärlden hösten 2017, Utvidga rätten till lokalt fackligt arbete, skrev förbundets ordförande Jonas Nordling bland annat om att ett problem med förtroendemannalagen är att den utgår från att fackligt arbete endast kan bedrivas av anställda. Men som allt fler fackförbund inser, så är även uppdragstagare inte sällan i en underlägsen position gentemot sina uppdragsgivare och därmed i behov av kollektiv styrka. Det är därför rimligt att samhället 2017 äntligen erkänner denna grupps rätt till fackligt arbete på riktigt. Och då bör även förtroendemannalagen uppdateras utifrån detta. Då detta kommer handla om uppdragstagare som har en relation med uppdragsgivare kommer arbetet aldrig kunna bedrivas inne på arbetsplatsen, vilket kommer kräva ett helt nytt system. Samtidigt finns redan i dag ett statligt finansierat system för regional arbetsmiljöverksamhet där lokal sådan saknas. Detta stöd förmedlas via dagens fackliga organisationer, och bör lätt kunna byggas ut till att omfattas även insatser för uppdragstagares fackliga arbete. Dessas insatser bör finansieras via arbetsgivaravgifter för att tydliggöra likvärdigheten med dagens förtroendemannalag. Uppdragsgivaren betalar alltså, precis som arbetsgivaren, för fackligt arbete, eftersom detta i slutändan gynnar samhällsutvecklingen.

Motionärens att-sats ligger i linje med detta resonemang.

Det är vår uppfattning att det Jonas Nordling tar upp i sin debattartikel om behovet av att uppdatera förtroendemannalagen är ett både viktigt och riktigt krav för att stärka det frilansfackliga arbetet, och att motion 14s att-sats därmed antas med nedanstående tillägg.

Frilans Riks styrelse föreslår årsmötet besluta:

- att bifalla motionen och att den skickas vidare till Journalistförbundets kongress!

Frilans Riks styrelse den 5 februari 2018

Motion 15

Tjänstepension från första anställningsdagen för dem som är födda 1978 eller tidigare.

En sådan ändring skulle vara mer rättvis för dem som är födda före 1978 eller tidigare. Samtidigt blir det dyrare för arbetsgivaren att utnyttja vikarier vilket i sin tur motverkar vikariekaruseller. Det här är viktigt för såväl anställda som frilansar då många frilansar är kombinatorer.

I dag ser villkoren ut så här;

Har din arbetsgivare kollektivavtal betalar den in pengar till din tjänstepension även om du är visstidsanställd. Men reglerna varierar beroende på när du är född:

- Är du född 1978 eller tidigare tillhör du ITP 2 som är en förmånsbestämd tjänstepension. För att tjäna in till den måste du ha varit anställd i tre månader.
- Är du född 1979 eller senare tillhör du ITP 1 som är en premiebestämd tjänstepension. Här betalar arbetsgivaren in till din pension från första dagen du är anställd.

(Källa: www.sjf.se/lon-och-villkor/pension/pension-om-du-ar-visstidsanstalld-eller-frilansar)

Vi yrkar på:

- Att Journalistförbundet verkar för en ändring av reglerna i ITP så att arbetsgivaren betalar in tjänstepension för dem som är födda 1978 eller tidigare från första anställningsdagen.

Mellannorrlands frilansklubbs årsmöte den 16 januari 2018

Frilans Riks styrelses yttrande över motion 15:

Frilans Riks styrelse föreslår årsmötet besluta:

- att bifalla motionen och att den skickas vidare till Journalistförbundets kongress!

Frilans Riks styrelse den 5 februari 2018

Motion 16

Medlemskap för nyanlända.

De senaste åren är det många journalister som har fått uppehållstillstånd i Sverige. Flera klubbar, frilanskontor och enskilda inom Journalistförbundet har på olika sätt försökt att bidra till att de ska hitta vägar in på den svenska arbetsmarknaden. I Stockholm och Göteborg har det arrangerats seminarium om nyanlända och arbetsmarknaden, i Malmö har nyanlända praktiserat på frilanskontor och Västra Frilansklubben har startat ett mentorsprogram där nyanlända paras ihop med etablerade journalister.

I mötena med nyanlända har vi mötts framför allt mötts av två frågor: Hur blir jag medlem i Journalistförbundet och hur får jag presskort? Hur kommer jag in på den svenska arbetsmarknaden?

Flera av dem vi träffat arbetar ideellt på olika sätt, via till exempel bloggar, närradio eller tidningar som Artikel 14 vilka endast betalar symboliska arvoden. De flesta har inte kunnat bli medlemmar eftersom de saknar anställning och inte heller når upp till inkomstkravet för att bli frilansmedlemmar.

Att vi inte kan välkomna nyanlända journalister är till nackdel för både Journalistförbundet och de nyanlända journalisterna. Journalistförbundet förlorar potentiella medlemmar och tar inte heller tillvara på yrkeskunnigheten och erfarenheterna bland utlandsfödda journalister. De nyanlända får inte tillgång till viktiga nätverk och stöd som

kan hjälpa dem in på arbetsmarknaden.

I vårt förslag har vi tagit hänsyn till att Journalistförbundet fortsatt ska vara ett fackförbund för yrkesverksamma. Därför är ett krav att den nyanlända kan göras troligt att hen har varit yrkesverksam. Vi har också begränsat tiden för hur länge någon kan anses vara "nyanländ". Vi har satt det till fem år efter att hen har fått uppehållstillstånd, det vill säga fem år efter att de har fått påbörja SFI och möjlighet att påbörja resan mot inträde på den svenska arbetsmarknaden. I och med att de under den här tiden inte har arbetsinkomst har vi satt medlemsavgift på samma nivå som den för studenter och pensionärer.

Vi föreslår:

- att Journalistförbundet inför ett särskilt medlemskap för nyanlända
- att villkoret är att den nyanlända personen kan göra troligt att hen har varit yrkesverksam i sitt hemland och/eller i andra länder
- att en person definieras som "nyanländ" i max fem år efter att hen har fått tillfälligt eller permanent uppehållstillstånd
- att månadskostnad för medlemskapet är detsamma som för studerande och pensionärer (i dagsläget 50 kr)

Fatima Grönblad, Anna Nyberg, Lars Sould, Carina Haglind Ahnstedt (alla från Västra frilansklubben)

Frilans Riks styrelses yttrande över motion 16:

Frilans Riks styrelse föreslår årsmötet besluta att bifalla motionen med ändring av andra och fjärde att-satserna enligt följande (ändringarna understruken):

- att villkoret är att den nyanlända personen kan visa att hen har varit yrkesverksam i sitt hemland och/eller i andra länder exempelvis genom att ta hjälp av Reportrar utan gränser.
- att månadskostnad för medlemskapet är detsamma som för studerande och pensionärer (i dagsläget 50 kr) så länge medlemmen inte har någon inkomst.

Frilans Riks styrelse den 5 februari 2018

Motion 17

Om stridsåtgärder och användandet av konfliktfonden mot oskäligen avtal.

En fackförening kan stötta individer som tar kampen mot arbetsgivare och uppdragsgivare så att dessa inte behöver stå ensamma. Så borde det fungera. Enligt förbundets stadgar kan endast stridsåtgärder varslas eller vidtas om FS fattar beslut därom – men detta har inte gjorts när det kommer till frilansar som strider mot dagens oskäligen upphovsrättsavtal.

Sedan Journalistförbundet bildades och stadgarna för konfliktfonden skrevs har hoten mot våra jobb ändrats. Idag är ett av de stora hoten mot vår försörjning de omfattande upphovsrättsavtalen som många mediehus skickar ut till frilansjournalister. Avtalen har förekommit under många år, men de blir allt vanligare, mer omfattande och det blir svårare att stå emot att skriva på dem, eftersom avtalen allt oftare är ett villkor för att kunna få uppdrag. Avtalen hotar både anställda och frilansar, eftersom de innebär att behovet av journalister minskar åt båda håll.

De oskäligen avtalen ger också andra problem – de minskar mångfalden i media, och ytterligare en aspekt är att avtalens utformning gör att journalisten får svårt att följa yrkesreglerna, främst under Anskaffning av material punkt 8: "Tillmötesgå rimliga önskemål från intervjuade personer om att i förväg få veta hur och var deras uttalanden återges."

Flera av mediehusens upphovsrättsavtal gör det i stort omöjligt för journalisten att följa punkt 8, eftersom journalisten själv inte har någon aning om hur materialet kan komma att användas både i den nära framtiden men också längre fram. Inte sällan är avtalen skrivna så att materialet ska kunna användas i framtida inköpta eller skapade kanaler i flera länder.

Det måste vara en huvuduppgift för ett fackförbund att kunna stötta en medlem så att det är möjligt att följa yrkesreglerna. Det framgår också av Journalistförbundets stadgar 12 §, moment 1 "Medlems rättighet" som säger att medlemmar har rätt att från förbundet få den hjälp och stöd som förbundet bedömer är ett rättmätigt krav i medlemmens journalistiska yrkesutövning.

Att kunna följa yrkesreglerna är tveklöst ett sådant rättmätigt krav.

Men för en enskild frilansjournalist har valet att inte skriva på ett avtal från ett mediehus ett högt pris. Det kan handla om att hela försörjningen försvinner, och att hitta andra uppdragsgivare är mycket svårt, särskilt som avtalen täcker in så många tidningar och annan media. Som fackförbund försöker vi möta avtalen genom att organisera oss, och vi lyckas ganska bra många gånger. Berörda medlemmar samlas i grupper och nätverk, främst i sociala medier. Men vad vi saknar är ordentliga stödverktyg. Vi kan oftast bara vädja till den enskildes förståelse för vad en underskrift betyder för kollektivet i det långa loppet. Den enskilde kan då komma att offra sin egen försörjning för kollektivets bästa. En del är beredda på den uppoffringen. Men är det rätt? Vi vill som förtroendevalda stötta dem som tar denna fajt. Och vi vill nå fler som inte skriver på. Men då handlar det faktiskt om pengar.

Förbundet har en konfliktfond. Stadgarna för den är kortfattade. § 1 mom 1 och mom 2 förklarar att fondens medel får användas vid konflikt för enskild medlem eller grupp av medlemmar i konfliktsituationer och i anslutning till dessa hävda medlemmars fackliga, ekonomiska, sociala och ideella intressen. § 3 säger vidare att det är kongressen eller FS som beslutar om när medel ska användas för dessa ändamål.

Som stadgarna är utformade är det, som vi ser det, möjligt att använda konfliktfonden till stöd för medlemmar som inte skriver på oskäliga upphovsrättsavtal.

Enligt förbundets stadgar 18 § mom 2 kan endast stridsåtgärder varslas eller vidtas om FS fattar beslut därom – en ordning som är fortsatt nödvändig. Det handlar dock om att just använda stridsåtgärderna – och att därmed öppna konfliktfonden för de drabbade medlemmarna.

Vi yrkar därför:

- att eventuella nödvändiga stadgeändringar görs för konfliktfonden för att stötta frilansmedlemmar i kampen mot oskäliga avtal.
- att stridsåtgärder snarast vid lämpligt avtal, används som ett vapen mot oskäliga avtal, efter beslut av FS, och att därmed konfliktfonden öppnas.
- Frilans Riks årsmöte ställer sig bakom denna motion och att den sedan skickas vidare till Journalistförbundets kongress 2018.

Frilans Syds årsmöte, 16 januari 2018

Frilans Riks styrelses yttrande över motion 17:

Oskäliga avtal – allmänt kallade "fulavtal" – är ett snabbt växande problem som kräver fackliga motåtgärder, inte bara nationellt utan också i vårt fackliga samarbete mellan de nordiska länderna. Motionen pekar på viktiga och nödvändiga åtgärder för att möta medieoligopolens maktställning och kommer både att gagna frilansjournalisterna och deras fast anställda kollegor. Frilans Riks styrelse ställer sig därför bakom motionen – utan reservationer!

Frilans Riks styrelse föreslår årsmötet besluta:

- att bifalla motionen!

Frilans Riks styrelse den 5 februari 2018

Motion 18

Starta ett nyhetsbrev för frilansjournalister!

Det saknas idag en "branschtidning" för frilansar, trots att det finns nära 2 000 frilansmedlemmar. Mindre föreningar än så har egna medier. Jag föreslår att Frilans Riks åter börjar ge ut ett nyhetsbrev som riktar sig till frilansjournalister, fokuserat både på affärer och fackliga nyheter.

Jag var själv redaktör för FrilansJournalisten för ett antal år sedan men talar inte i egen sak, inte i egenskap av fd redaktör utan som medlem. Efter mig följde Garbo Reportage som uppehöll servicen på ett föredömligt sätt. Nu är servicen nedlagd sedan ett antal år.

De flödiga inläggen i Facebook-gruppen Frilansjournalister och i andra forum visar att både medlemmar och möjliga blivande medlemmar önskar nyheter och uppdateringar om frilansarnas verklighet. Det finns en mängd frilansnära frågor som främst berör företagandet, och som egentligen inte behandlas samlat någonstans:

- Vilka nya tidskrifter och andra medier startar?
- Vilken typ av material vill det nya magasinet XX ha?
- Hur påverkas annonsutrymme och därmed efterfrågan på frilansmaterial av att det är valår?
- Hur ska den nya Frilansrekommendationen beräknas?
- Finns det några nyheter att hämta ur Arvodesguiden?
- Hur använder man Frilanskalkylatorn bäst?
- Vilka är de fem bästa stipendiefonderna för frilansar?
- Tio bästa sommarkurserna för fortbildning?
- Hur bör jag agera i fulavtalsfajten?

Journalistförbundet ger ut en bilaga till tidningen Journalisten. Den är läsvärd och trevlig, jag har själv medverkat i den några gånger. Den har dock karaktären av kundtidning, eftersom den riktar sig både till frilansmedlemmar och till deras kunder/uppdragsgivare.

Numera går det att sprida elektroniska nyhetsbrev billigt eller helt gratis. Det borde också vara möjligt att få annonsintäkter. Att redigera innehållet kan göras rationellt på ett par tre arbetstimmar per vecka eller varannan vecka. Det bör Frilans Riks ha råd med. Finansiering via Servicebolaget borde också vara möjligt. Som jag ser det är den här frågan så viktig att den i annat fall skulle motivera en höjning av medlemsavgiften.

Jag föreslår:

- att Frilans Riks börjar ge ut ett nyhetsbrev snarast.

Roland Cox
Medlem sedan 70-talet, frilans i snart 30 år
Stockholm i januari 2018

Frilans Riks styrelses yttrande över motion 18:

Frilans Riks har inte de ekonomiska resurser som krävs för att sköta ett nyhetsbrev så som de föreslås i motionen. Frilans Riks styrelse har dock redan beslutat att göra regelbundna utskick där medlemmarna delges det senaste inom styrelsearbetet. Servicebolaget har idag ett befintligt nyhetsbrev. De frilansnära frågorna, bevakning av frilansjournalisters arbetsmiljö och fackliga frågor, arvoden, upphovsrätt och så vidare faller inom tidningen Journalistens bevakningsområde.

Frilans Riks styrelse föreslår årsmötet besluta:

- att avslå motionen.

Frilans Riks styrelse den 5 februari 2018

Motion 19

Om konkurrenslagstiftning och missbruk av dominerande ställning.

De senaste åren kräver allt fler företag, som frilansar levererar material till, underskrift på avtal som har mycket långtgående konsekvenser för frilansen. Det handlar om att frilansen tappar kontroll över hur materialet används och till ingen eller mycket låg ersättning.

Erfarenheten är att det är svårt för frilansar att sluta sig samman för att gemensamt kräva skäliga villkor. Ofta med argument från företagen att de förhandlar med enskilda företagare. Ibland hänvisas till konkurrenslagstiftningen att det skulle vara otillåtet för frilansarna att gå samman för att kräva skäliga villkor. Vilket skapar ännu mer rädsla på en redan otrugg marknad.

I den här motionen vill vi belysa den andra sidan av konkurrenslagstiftningen. Det som handlar om att det är otillåtet för företag att missbruka dominerande ställning.

Sveriges Radio är ett bra exempel. I förhandling med Sveriges Radio har argumentet ofta kommit upp att Sveriges Radio bara förhandlar enskilt med vart och ett av de företag som de skriver avtal med. Samtidigt är det väldigt vanligt på Sveriges Radio att de tillämpar det som de kallar tariffer. Vilket i praktiken innebär att de behandlar företagen som de skriver avtal med som en klump. Utrymmet för förhandling om tarifferna är mycket litet. Fortfarande skickar Sveriges Radio i vissa lägen även ut långtgående avtal som mycket tydligt och ensidigt värnar Sveriges Radios intressen men inte den enskilde frilansen. Frilansen förlorar äganderätten till sitt material under hela upphovsrättstiden och kontrollen på hur materialet får användas. Trots denna brist på kontroll och rättighet ska frilansen ensam stå till svar i händelse av rättsliga konsekvenser. Samtidigt som dessa avtal införts har inga eller mycket små höjningar av de så kallade tarifferna införts. På vissa redaktioner till och med kraftiga sänkningar.

I konkurrenslagstiftningens 2:a kapitel, 7:e paragrafen, behandlas missbruk av dominerande ställning. Företag i dominerande ställning får inte missbruka sin makt. Det innebär bland annat att de inte får "direkt eller indirekt påtvinga någon oskäliga inköps- eller försäljningspriser eller andra oskäliga affärvillkor".

Företag får heller inte sätta konkurrensen ur spel genom samarbeten, informella eller officiella, genom samarbeten och avtal. När nästan samtliga stora tidningskoncerner och Sveriges Radio samtidigt börjar tillämpa avtal som sätter frilansjournalister i mycket svåra situationer är det dags att undersöka om det är rimligt utifrån konkurrenslagstiftningen.

Sveriges konkurrenslagstiftning samspelar även med den europeiska konkurrensrätten som är tillämplig här i landet genom direktiv och praxis, och därför kan Sveriges Radios och andra mediebolags agerande även angripas europarättsligt där man utvecklat en ytterst tydlig praxis kring missbruk av dominerande ställning. Frilansande bolag som går samman är svåra att betrakta som "kartellbildning" som skulle då strida mot konkurrenslagstiftningen, då dessa ju inte har särskilt mycket makt, eller snarare andel av marknaden, även om de går ihop. Att jämföra med dominerande bolag som Sveriges Radio.

Vi yrkar därför:

- att Frilans Riks årsmöte ställer sig bakom denna motion och att den sedan skickas vidare till Journalistförbundets kongress 2018.
- att kongressen ger förbundet i uppdrag att undersöka förutsättningarna för en anmälan av företag som använder sig av oskäliga avtal med avseende på konkurrenslagstiftningen för missbruk av dominerande ställning.

Frilans Syds årsmöte 16 januari 2018

Frilans Riks styrelses yttrande över motion 19:

Frilans Riks välkomnar alla förslag till nya sätt att juridiskt pröva oskäligen avtal.

Frilans Riks styrelse föreslår årsmötet besluta:

- att bifalla motionen!

Frilans Riks styrelse den 5 februari 2018

Motion 20

Följ fattade beslut.

Förhållandet mellan Frilansrekommendationen och Frilanskalkylatorn var föremål för en debatt på årsmötet i Frilans Riks 2017. Årsmötet beslutade att Frilans Riks i dialog med klubbarna ligger på SJF:s kansli för att kontinuerligt uppdatera Frilanskalkylatorn och Frilansrekommendationen, att Frilans Riks verkar för att Frilansrekommendationen har samma status och marknadsförs lika mycket som Frilanskalkylatorn, samt att Frilansrekommendationen uppdateras varje år när föregående års lönestatistik är klar.

Vad vi kan se har två av tre att-satser uppfyllts under verksamhetsåret.

Vi ser inte mycket av beslutet att Frilans Riks verkar för att Frilansrekommendationen har samma status och marknadsförs lika mycket som Frilanskalkylatorn. Tvärtom. Överst på SJF:s hemsida finns den 22 januari 2018 en puff om Frilanskalkylatorn, men inget om Frilansrekommendationen. När man sedan går in på sidan "För dig som är frilans" finns en banner till kalkylatorn och i texten har kalkylatorn en framskjuten placering, medan rekommendationen nämns i förbigående efter Arvodesguiden. På Frilans Riks egen hemsida finns det på förstasidan den 22 januari ingen hänvisning till Frilansrekommendationen, bara till Frilanskalkylatorn.

Västra Frilansklubben föreslår därför:

- att årsmötet i Frilans Riks beslutar att årsmötesbeslutet från 2017 följs i alla dess delar.

Motionen antogs vid Västra Frilansklubbens årsmöte, 2018-01-18

Frilans Riks styrelses yttrande över motion 20:

Som första åtgärd har vi lagt in länken till frilansrekommendationen från Frilans Riks hemsida. Övriga två beslut kräver fortfarande åtgärd.

Frilans Riks styrelse föreslår årsmötet besluta:

- att bifalla motionen!

Frilans Riks styrelse den 5 februari 2018

Motion 21

Om frilansprenumerationer.

När allt fler tidningar/mediekoncerner låser in sitt material bakom betalväggar så blir det svårare för oss frilansar att göra research. Stora redaktioner har (kan det antas) prenumerationer på relevanta tidningar men då många frilansar

skriver för många redaktioner i många olika ämnen så är det näst intill en omöjlighet att dels betala för och del administrera alla prenumerationer som skulle behövas. Det här är inte ett problem för alla frilansar men för många.

Jag har varit i kontakt med några tidningar men för det första är det svårt att komma fram till rätt person och för det andra innebär det oftast för mycket jobb för tidningen att göra en lösning för en enskild frilansjournalist (för att inte tala om allt jobb det innebär för mig som enskild frilansjournalist att vända mig till alla tidningar). Istället skulle jag önska att Frilans Riks förhandlar med ett antal mediekoncerner – samt relevanta fristående tidningar – om att skapa en frilansprenumeration/inlogg. Det skulle inte vara svårt att argumentera för att även tidningarna skulle tjäna på en sådan deal då deras material skulle marknadsföras, under förutsättning att vi creddar som vi ska. Då många tidningar dessutom inte kan betala frilansar skäligen arvodet utan hela tiden får mer än vad de betalar för så är det här på något vis det minsta de kan göra för att bjuda tillbaka.

Servicebolaget har redan nu "specialrabatter" som till viss del liknar det här upplägget så det kan säkert vara en bra idé att Frilans Riks tar hjälp av Servicebolaget för att arbeta fram en frilansprenumeration. Viktigt då är att det inte blir enskilda rabatter på enskilda tidningar då det i så fall ändå kommer att bli både dyrt och komplicerat att få tillgång till alla relevanta publikationer.

Jag föreslår:

- att årsmötet ger Frilans Riks i uppdrag att undersöka bland sina medlemmar vilka tidningar/magasin som vore relevanta för en frilansprenumeration. Detta kan göras i samarbete med/genom Servicebolaget.
- att årsmötet ger Frilans Riks i uppdrag att förhandla fram en frilansprenumeration med de relevanta tidningarna/magasinen (eller de koncernerna där dessa ingår). Detta kan göras i samarbete med/genom Servicebolaget.

Lasse Edfast, medlem i Västra frilansklubben

Frilans Riks styrelses yttrande över motion 21:

Motionen tar upp en viktig fråga vad gäller frilansares många gånger bristande resurser för att finansiera införskaffandet av viktiga prenumerationer som behövs i frilansens arbete. Motionären föreslår en möjlig tågorrdning för hur detta arbete skulle kunna göras, men vi ser flera stora problem.

Arbetet för Frilans Riks med att bland medlemmarna undersöka vilka tidningar/magasin som vore relevanta för en frilansprenumeration, liksom att förhandla med ett antal mediekoncerner om att skapa en frilansprenumeration/inlogg skulle bli mycket omfattande i dels tid, dels resurser. Kostnaderna ställda i proportion till vad som eventuellt i bästa fall skulle bli utfallet menar vi vare sig är rimligt eller försvarbart inför medlemmarna. Speciellt med tanke på att dessa tjänster är tillgängliga via biblioteken.

Frilans Riks styrelse föreslår årsmötet besluta:

- att avslå motionen.

Frilans Riks styrelse den 5 februari 2018

Motion 22

Angående medlemskap.

Bakgrund och motivering:

Dagens stadgar säger att "den kan vara medlem som är anställd eller frilans, med i huvudsak journalistiska arbetsuppgifter, vid svenskt eller i Sverige verksamt massmedium. Det nya förslaget innebär att medlem ska ha "journalistiska och/eller andra redaktionella arbetsuppgifter". Det nya förslaget kräver alltså inte att man för medlemskap i huvudsak arbetar med journalistiska arbetsuppgifter.

I Förbundsstyrelsen (FS) förslag står att "Förslaget är tydligt med att förbundets yrkesetiska regler ska följas när det gäller journalistiska arbetsuppgifter och i tillämpliga delar när det gäller redaktionella arbetsuppgifter".
Vad innebär tillämpliga delar? Vilka regler ska gälla då?

Vilka riktlinjer ska de som arbetar med icke journalistiska arbetsuppgifter gå efter i ett förbund som inte har någon värdegrund eller etiska regler för deras arbete? Risken är att de blir ett b lag inom Journalistförbundet. Inte schysst alls! Varje medlemskap ska vara på riktigt och kunna stödjas fullt ut av förbundet.

Det är mycket bättre att vi låter vår nuvarande journalistiska värdegrund stå kvar. Och att det sedan är upp till var och en som också utför icke journalistiska uppdrag att efter en förmåga hitta sina riktlinjer inom det området. Men om vi är ett förbund för alla så måste alla ha sina riktlinjer och sin värdegrund. Med FS förslag kommer vi alltså behöva skapa ett förbund i två delar, med olika etiska riktlinjer. Det visar sig också senare i FS förslag att man insett problemet då man skriver; "Det är naturligtvis på sikt tänkbart att förbundet skulle kunna utarbeta olika typer av yrkesregler för olika grupper av medlemmar". Men om andra yrkesgrupper på allvar ska bjudas in i förbundet kan detta INTE ske på sikt. Såvida man inte tänkt sig ett a och ett b lag. Är förbundet och organisationen förberedd för det? Jag tillåter mig att tro att det inte är så. Det är alltså tänkt att man ska bjuda in en ny yrkeskategori och lösa problemen längs vägen? Verkar resurskrävande och otydligt.

Med FS förslag hamnar vi i ett läge där det är otydligt vilka etiska regler som gäller. Förbundet kommer att uppfattas som ett förbund för både journalister och marknadsförare. Ska vi svara: Vi är både och. Vad sänder det för signal? Är vi granskare eller marknadsförare? Men framför allt: Vad innebär en sådan uppluckring för vår identitet som journalister, för vår känsla av vilka vi är?

Jag är här tydlig med att jag inte är emot att journalister, skribenter och andra jobbar åt varumärkesföretag/byråer. Jag anser att det upp till var och en att hålla isär dessa roller. Journalistförbundet är inte enbart ett fackförbund som tar hand om medlemmars ekonomiska och arbetsmiljövillkor, utan lika mycket ett yrkesförbund. Med det följer ett samhällsansvar.

Vårt samhälle är starkt beroende av att Journalistförbundet och Advokatsamfundet står upp mot den tilltagande korruptionen i samhället. Medlemskapet inom Advokatsamfundet är inte svart eller vitt. Så inte heller i Journalistförbundet.

Därför måste Journalistförbundet för sin trovärdighet stå på en stark värdegrund, de etiska reglerna. Förbundet måste värna den journalistiska rollen. Detta fungerar inte om förbundets värdegrund inte längre bygger på att medlemmarna i huvudsak arbetar med journalistiska arbetsuppgifter. Idag arbetar ett stort antal medlemmar i olika utsträckning med icke journalistiska arbetsuppgifter. Att behålla den gamla skrivningen för medlemskap innebär INTE att dessa ska jagas bort ur förbundet. Det viktiga är att förbundet behåller sin värdegrund, den hörnsten som verksamheten bygger på och utgår ifrån. Och att reglerna för vilka som tas in som nya medlemmar därför står kvar.

Det är upp till var och en som nu är medlem att avgöra vilket förbund man bäst passar in i. Man kan, när arbetsuppgifterna förändrats, komma fram till att man passar bättre in i ett annat förbund. Man kan komma fram till att man vill stanna ändå. Det kan också innebära om FS förslag går igenom att medlemmar inte längre kan identifiera sig med förbundet. Vi kan alltså få både ett tillskott och också förlora medlemmar. Inget konstigt med det. Men om vi behåller skrivningen i stadgarna så vet alla vilken värdegrund som gäller. I FS förslag står att förbundet måste värna medlemsantalet. Visst ekonomin och styrkan är viktig. I första läget kan de se ut som vi får in mer pengar. Men till vad använder vi pengarna om vi ska vara ett förbund för ytterligare en yrkesgrupp? Resurser kommer att gå åt till gränsdragningar, nya indelningar och att skapa nya etiska riktlinjer. Kommer detta vara resursmässigt fördelaktigt för medlemmarna? Mycket tveksamt.

Förbundsstyrelsen ställer i förslaget frågan om förslaget innebär en risk för att förbundets status som yrkesförbund urholkas? Med hänvisning till ovanstående: Svar ja. Vad innebär detta då för oss frilansare? Vi är för vår försörjning beroende av att arbetet med kontakter och förhandlingar med uppdragsgivare effektiviseras och stärks. Men förslaget kan innebära att vi tappar mark. Förhandlingar om uppdrag, arvoden, upphovsrätt och säkerhetsfrågor kommer att försvagas av en tilltagande uppluckrad värdegrund och etiska riktlinjer. Detta då förhandlingar är starkt knutna till de etiska reglerna och rollen som journalist. Det juridiska stöd vi i dag får, och som behöver utökas, måste för att stå stark kunna utgå från en tydlig bas.

Dessutom förlorar vi tempo. Frilansares förtroendevalda har under många år måst kämpa internfackligt för att stärka frilansares roll i förbundet, i stället för att mer resurser lagts på kontakter med uppdragsgivare.

Detta arbete är tyvärr inte i mål. Vad händer då om resurser ska läggas på att organisera förbundet för en ny kategori medlemmar, som ska ha sitt stöd och omvårdnad? Summa summarum: Jag har ingen lust att på mitt visitkort och i mina mail skriva "Medlem i Svenska Journalist- & PR-förbundet"

Yrkanden:

- att Frilans Riks Årsmöte 2018 i en motion till Svenska Journalistförbundets kongress 2018 föreslår att formuleringen att ”anställd eller frilans, med i huvudsak journalistiska arbetsuppgifter, vid svenskt eller i Sverige verksamt massmedium” ska stå kvar i förbundets stadgar.
- att Frilans Riks årsmöte uppdrar till Frilans Riks styrelse att komplettera motionen med en motivering.
- att Frilans Riks årsmöte inför beslut enligt första att-satsen, efter debatt, genom omröstning med ja eller nej som svarsalternativ, svarar på nedanstående frågor:
Anser deltagare vid Frilans Riks årsmöte att ...
 1. ... medlemmar och förbundet kan behålla och stärka sin journalistiska trovärdighet och styrka om förbundet utåt är till för yrkesgrupper med helt olika förhållningssätt, där den ena har etiska regler och den andra är utan?
 2. ... medlemmar och förbundet kan behålla sin journalistiska trovärdighet och styrka om förbundet organiseras efter två olika yrkesgrupper med olika etiska riktlinjer för olika förhållningssätt till lyssnare, läsare och tittare?
 3. ... det är möjligt att genomföra FS förslag och ändå behålla styrkan i, effektivisera och utveckla förbundets förhandlingsstöd för frilansare?
 4. ... fortsätta förstärka frilansares position i förbundet samtidigt som en ny kategori medlemmar väljs in?
 5. ... att förbundets organisation och ekonomi stärks av att en ny yrkeskategori bjuds in som medlemmar?
 6. ... journalistförbundet vid FS förslag kan behålla sitt namn eller om förbundet för att omfatta medlemmar med i huvudsak icke journalistiska arbetsuppgifter, behöver byta namn?

Lars Soold, Göteborg 2018-01-28

Frilans Riks styrelses yttrande över motion 22:

Vi välkomnar den diskussion om omorganisationen motionären tar upp med anledning av förbundsstyrelsens förslag och i synnerhet förändring av medlemskriterierna. Motionären för ett långt argumenterande resonemang kring medlemskriterierna som utmynnar i tre att-satser, och där yrkandet i andra att-satsen förutsätts grundas på om årsmötet svarar ja eller nej på sex frågor i tredje att-satsen.

Det är Frilans Riks styrelses åsikt att det vare sig är styrelsens, eller årsmötets, uppgift att utforma motionärens att-satser och avslår därför den andra och tredje att-satsen. Då vidare den andra och tredje att-satsen ska vara en kompletterande motivering till första att-satsen följer att första att-satsen faller och följaktligen avslås även den.

Frilans Riks styrelse föreslår årsmötet besluta:

- att avslå motionen.

Frilans Riks styrelse den 5 februari 2018

Motion 23

Om presslegitimationen och yrkesetiska reglerna.

Om förbundets stadgar ändras enligt förbundsstyrelsens förslag...

... yrkar vi på:

- att presskort endast utfärdas till medlemmar som skriftligen lovar att följa de yrkesetiska reglerna.

Mellannorrlands frilansklubbs årsmöte den 16 januari 2018

Frilans Riks styrelses yttrande över motion 23:

Medlemskap förutsätter vad vi vet även fortsättningsvis att man följer de yrkesetiska reglerna.

Frilans Riks styrelse föreslår årsmötet besluta:

- att avslå motionen.

Frilans Riks styrelse den 5 februari 2018

Motion 24

Utred klubborganisationen inom Frilans Riks.

Frilans Riks distrikt består av tio olika klubbar varav åtta är geografiskt baserade. Det har förekommit problem med att hålla klubbarna livskraftiga och flera klubbar har gått upp i större de senaste åren.

Följden har blivit att en klubb Mälardalen företräder cirka 55 procent av medlemmarna (i ett område som sträcker sig utanför Mälardalen) och att Västra och Syd tillsammans företräder cirka en tredjedel av medlemmarna i ett område som också sträcker sig utanför det ursprungliga.

De övriga klubbarna har blott mellan 18 och 50 medlemmar.

Läget öppnar för flera frågeställningar. I vilken utsträckning ska klubbarna vara geografiska? Ska indelningarna vara mer flexibla, ska det bildas en ny utlandsklubb av medlemmar i allmänna klubben och andra, ska antalet klubbar minskas.

Frågeställningarna blir också aktuella med tanke på fördelningen av ombud vid årsmötet.

Klubbarnas organisation och krav på stadgar m.m. kan också att komma förändras åt det flexibla hållet i och med förbundsledningens planer på en organisationsförändring. Detta kan göra det enklare för medlemmar att organisera sig i klubbar jämfört med idag.

Det vore därför lämpligt att utreda Frilans Riks klubborganisation.

Yrkande:

- att Frilans Riks styrelse under det kommande verksamhetsåret utreder klubborganisationen med tanke på ombudsfordelning, geografi och kommande organisationsförändringar på förbunds nivå.

Henrik Simonsen, ledamot i Frilans Riks styrelse

Frilans Riks styrelses yttrande över motion 24:

Se nedan efter motion 26.

Motion 25

Om Journalistförbundets omorganisering.

Svenska Journalistförbundet organiserar om. Vad förslaget från Förbundsstyrelsen handlar om är oklart. Bland annat föreslås att nuvarande distriktsindelning försvinner, att frilansorganisationen delas in i klubb och sektioner, och att intresseföreningar kan bildas utifrån yrkesmässig gemenskap: som matjournalister, kulturjournalister, hälsojournalister, arbetsmarknadsjournalister...

Frilans Riks har en bra fungerande distriktsverksamhet. Frilans Riks behöver inte omorganiseras, utan stärkas, vilket bäst görs genom ett närmare samarbete med kansliet och ett större verksamhetsbidrag (se separat motion).

Därför yrkar vi:

- att Frilans Riks inte läggs ned eller omorganiseras.
- att frilansklubbarna inte läggs ned eller omorganiseras.
- att Frilans Riks årsmöte antar motionen och skickar den vidare till Journalistförbundets kongress 2018

Mälardalens frilansklubbs årsmöte, 2018-01-16

Frilans Riks styrelses yttrande över motion 25:

Se nedan efter motion 26.

Motion 26

Om Mälardalens representation på Frilans Riks årsmöten.

Mälardalens frilansklubb har vuxit under åren, medan andra klubbar krympt. Mälardalen har idag en dryg majoritet (56 procent) av samtliga frilansklubbers medlemmar.

Medlemsantalet avspeglas inte i Mälardalens representation på Frilans Riks årsmöte. Förhållandena är annorlunda när det gäller valet till SJF:s kongress. Där fördelas antalet ombud "proportionellt mellan valkretsarna i förhållande till antalet aktiva medlemmar i respektive krets", enligt stadgarna (Mom 6).

Enligt stadgarna har Mälardalen idag 11 ombud på Frilans Riks årsmöte. Utgångspunkten är stadgarnas formuleringar:

(...) "en representant för klubbar upp till och med 15 medlemmar,
två representanter för klubbar upp till och med 30 medlemmar,
tre representanter för klubbar upp till och med 60 medlemmar,
fyra representanter för klubbar upp till och med 120 medlemmar och
fem representanter för klubbar med mer än 120 medlemmar, samt
ytterligare en representant för varje påbörjat 100-tal medlemmar utöver 400." (...)

Därför yrkar vi:

- att Journalistförbundet ser över den punkt i stadgarna som gäller klubbarnas ombudsantal på sina distrikts årsmöten så att ombuden blir lika representativa som i valet till kongressen.
- att Frilans Riks årsmöte antar motionen och skickar den vidare till kongressen.

Mälardalens frilansklubbs årsmöte, 2018-01-16

Frilans Riks styrelses yttrande över motionerna 24, 25 och 26:

Det är en bra idé att styrelsen ges i uppdrag att utreda Frilans Riks klubborganisation under det kommande året, både med anledning av de stadgeförändringar som ska behandlas på kongressen och med syfte att ta reda på om den klubbindelning vi har i dag är den mest optimala. Kanske finns det till exempel som motionären i motion 1 antyder ett intresse bland de frilansar som arbetar utomlands att bilda en gemensam klubb. Vi har dessutom klubbar som den i Dalarna som i dag inte fungerar, är de nöjda med att representeras av Mälardalen eller finns det andra lösningar?

Förbundsstyrelsen har inför kongressen föreslagit att distrikten försvinner och ersätts av klubbar, sektioner och att intresseföreningar som kan bildas utifrån yrkesmässig gemenskap. Orsaken är att flera distrikt inte fungerar eller har någon verksamhet. För Frilans Riks del har förbundskansliet och Journalistförbundets ledning försäkrat om att detta inte behöver påverka frilansarnas fackliga arbete. Frilans Riks kommer i den nya organisationen bli en klubb och klubbarna blir sektioner. Precis som i dag kommer både klubbar och sektioner ha möjlighet debitera medlemsavgift. Så är det fackliga arbetet redan i dag organiserat till exempel på Sveriges Radio.

I motion 3 skriver Mälardalen att klubben i dag har en dryg majoritet (56 procent) av samtliga frilansklubbers medlemmar. Detta förhållande menar de borde leda till att klubben får en majoritet av ombuden och rösterna på Frilans Riks årsmöte. Det tycker inte Frilans Riks. Ur demokratisk utgångspunkt vore det inte bra om en klubb skulle kunna dominera på det viset.

Men om årsmötet bifaller styrelsen förslag på en utredning om klubborganisationen bör utredningen även infatta ett förslag på hur klubbarna ska representeras på Frilans Riks årsmöte. Det här arbetet bör naturligtvis ske i samråd med klubbarna och ett förslag på ny organisation ska skickas ut till klubbarna i god tid före nästa årsmöte.

Frilans Riks styrelse föreslår årsmötet besluta:

- att bifalla motion 24.
- att avslå andra och tredje att-satserna i motion 25 samt att i övrigt anse motionen besvarad.
- att avslå motion 26.

Frilans Riks styrelse den 5 februari 2018

Motion 27

Rättvisemärk medierna!

Sedan 2007 märker Hotell- och restaurangfacket de arbetsplatser som har kollektivavtal med dem med märket Schysta villkor. Märkningen syftar till att lyfta fram de arbetsgivare som tar sitt ansvar och tecknar kollektivavtal för sina anställda. Då märkningen dessutom är en färskvara måste uppdateras den uppdateras varje år, något som tydligt står på dekalerna som allt oftare möter gästerna redan på entrédörren. Genom schysstalistan vill HRF nämligen också underlätta för alla gäster att utnyttja sin konsumentmakt och göra medvetna val – ju fler som väljer att gå på ställen som tecknat kollektivavtal för sina anställda stärks också kollektivavtalets roll och betydelse.

Detta skulle vi också kunna göra! Med tanke på att medierna ofta tagit på sig uppgiften att belysa orättvisor i vårt samhälle borde ju varje redaktion med självaktning stoltsera med en sådan märkning på sina omslag, vinjetter, hemsidor och dylikt. Än mer om deras läsare, lyssnare och tittare vet om att en sådan märkning finns. Märkningen skulle inte bara gynna medierna utan även Journalistförbundet. Inte bara för att de befintliga medlemmarna konkret ser att facket kan påverka, utan även de potentiella.

Vad skulle då berättiga en sådan märkning?

- Att de tecknar kollektivavtal för sina anställda.
- Att de respekterar Las när det gäller deras vikarier.
- Att de betalar enligt frilansrekommendationen och respekterar upphovsrätten när det gäller deras frilansar.

På uppdrag av sitt årsmöte den 3 april 2014 motionerade Frilans Riks till Journalistförbundets kongress 2014. Motionen höll nästan på att gå igenom varför vi vill göra ett nytt försök på årsmötet den 12 februari 2018 inför kongressen 2018 – för alla journalisters skull!

Yrkande:

- att Journalistförbundet låter sig inspireras av Hotell- och restaurangfackets Sjysta villkor- märkning och skapar enliknande som passar medievärlden.
- att Frilans Riks årsmöte därför skickar vidare motionen till Journalistförbundets kongress 2018

Frilans Riks styrelse, den 28 januari 2018

Frilans Riks styrelses yttrande över motion 27:

Frilans Riks styrelse föreslår årsmötet besluta:

- att bifalla motionen!

Frilans Riks styrelse den 5 februari 2018

Rapporter

Servicebolaget

Verksamhetsberättelse SJFs Frilansjournalisters Serviceaktiebolag, Servicebolaget, 2017.

Servicebolaget, som är ett av Journalistförbundet helägt dotterbolag i aktiebolagsform, bildades hösten 1998, och verksamheten startade 1 januari 1999. Servicebolaget ska enligt bolagsordningen bedriva verksamhet för att ge bolagets frilansar, i deras egenskap av egenföretagande frilansjournalister, branschriktad företagservice och därmed sammanhängande verksamhet. Detta sker i bolagets två verksamhetsgrenar – dels individuell service i företagarfrågor, dels genom bolagets kursverksamhet anpassad till egenföretagande frilansjournalister.

Servicebolagets ledning

Servicebolagets styrelse har sex ledamöter och två suppleanter. Unionen-klubben, som företräder alla anställda i Journalistförbundet och dess dotterbolag samt a-kassan, har en personalrepresentant som deltar vid styrelsens sammanträden, utan att vara ledamot i styrelsen. Styrelsen har under året haft fyra sammanträden.

Servicebolagets styrelse 2017

Jonas Nordling, Förbundsstyrelsen (FS)	ordförande
Marie Blomgren, FS	ledamot
Eduard Pröckl, FS	ledamot
Göran Schüsseleder, Frilans Riks	ledamot
Natacha López, FS,	ledamot
Holger Nilén, Frilans Riks	ledamot, t o m 2017-05-30
Carl-Magnus Höglund, FS	suppleant
Agnes Arpi, Frilans Riks	ledamot, fr o m 2017-05-30
Victoria da Silva, Frilans Riks	suppleant, t o m 2017-05-30
Henrik Simonsen, Frilans Riks	suppleant fr o m 2017-05-30
Ragnar Forsén	personalrepresentant
Hans Zillén	revisor

Styrelsens kursutskott

Agnes Arpi, Frilans Riks

Göran Schüsseleder, Frilans Riks

Holger Nilén, Frilans Riks

Victoria da Silva, Frilans Riks

Henrik Simonsen, Frilans Riks

ledamot fr o m 2017-05-31

ledamot

ledamot t o m 2017-05-31

suppleant, t o m 2017-05-31

suppleant, fr o m 2017-05-31

Personal i bolaget

Servicebolaget har under året haft två anställda på 1,6 tjänster.

Maud Alenmark (t o m 2017-11-30), tidigare frilansjournalist, har varit serviceansvarig och ansvarat bland annat för information och rådgivning om frilansars företagårfrågor via telefon, e-post och hemsida, viss ekonomiadministration, styrelsehandlingar, upphandling och avtal om specialpriser och rabatter, om informationstexter till hemsidan och avtal med kursledare och annan behövlig expertis.

Victoria da Silva (fr o m 2017-11-22), tidigare medietextare och frilansjournalist, har efterträtt Maud Alenmark. Victoria har till största del övertagit Maud Alenmarks sysslor, men kommer även att titta på nya sätt att utveckla Servicebolaget.

Elisabet Wahl, anställd på 60 procent och därutöver frilans, har huvudsakligen arbetat med att administrera och utveckla Servicebolagets kursverksamhet i samråd med kursutskottet, samt arbetat med webbsidor och med protokoll från ledningens sammanträden.

Kurser under 2017

Apptips för frilansjournalister

25 oktober: Webbsänd föreläsning, 18 deltagare (Betyg: 4,1)

Att lägga anbud vid offentlig upphandling

29 november: Webbsänd föreläsning, 10 deltagare (Betyg: 4,3)

Driva tidning på nätet

2 maj: Malmö, 12 deltagare (Betyg: 3,0)

3 maj: Göteborg, 14 deltagare (Betyg: 2,9)

7 november: Webbsänd kurs, 10 deltagare (Betyg: 3,6)

Hat och hot mot journalister

14 november: Stockholm, 12 deltagare (Betyg 4,0)

Intervjuteknik 2.0 – svåra intervjupersoner

16 mars: Malmö, 13 deltagare (Betyg: 4,3)

17 mars: Göteborg, 7 deltagare (Betyg: 4,2)

Lär dig använda SCB:s databaser

12 juni: Webbsänd kurs, 30 deltagare (Betyg: 3,2)

Porträttfotografi för reportrar

5 september: Stockholm, 4 deltagare (Betyg: 4,3)

Presstöds på nätet

2 februari: webbsänd kurs, 9 deltagare (Betyg: 3,6)

Produktionsbidrag till kulturtidskrifter

2 juni: Webbsänd kurs, 14 deltagare (Betyg: 3,4)

Radiokurs för nybörjare

19-20 april: Skurup, 5 deltagare (Betyg: 5,0)

Research på nätet

5 april, Stockholm, 40 deltagare (Betyg: 4,3)

26 september: Malmö, 12 deltagare (Betyg: 3,6)

27 september: Göteborg, 7 deltagare (Betyg: 4,0)

24 oktober: Stockholm, 21 deltagare (Betyg: 4,4)

Skatter och avdrag

18 april: Göteborg, 3 deltagare (Betyg: 5,0)

18 april: Malmö, 4 deltagare (Betyg: 4,25)

21 april: Stockholm, 8 deltagare (Betyg: 4,8)

Så vågar du börja föreläsa

15 februari: Stockholm, 21 deltagare (Betyg: 3,4)

21 april: Stockholm, 20 deltagare (Betyg: 3,9)

21 november: Malmö, 13 deltagare (Betyg: 3,4)

22 november: Göteborg, 14 deltagare (Betyg: 3,5)

Ta hjälp av crowdfunding

5 december: Webbsänd kurs, 11 deltagare (Betyg: 3,2)

Vässa ditt språk

12 december: Webbsänd kurs, 14 deltagare (Betyg: 4,0)

Kursdeltagare

Intresset för kursutbudet var fortsatt högt under 2017 och lockade sammanlagt 358 deltagare. Det är sex personer färre än föregående år. Populärast var "Research på nätet" i Stockholm 5 april där 40 personer deltog. Ingen kurs har behövts ställas in.

Kurserna har därutöver haft ytterligare 75 deltagare anmälda som antingen avanmält sig i tid, det vill säga senast två veckor före kursdatum, eller uteblivit på grund av egen sjukdom eller vård av sjukt barn.

Betalkurser

Två kurser under året har varit betalkurser: "Radiokurs för nybörjare" samt "Porträttfotografi för reportrar".

No go fee

Under året har 25 personer debiterats no go fee, antingen på grund av för sena avbokningar eller för att de inte dykt upp över huvud taget på kursen. Det är mer än dubbelt så många jämfört med föregående år.

Utvärderingar

Av de 358 deltagarna har 285 deltagit i den utvärdering som skickas till deltagarna efter avslutad kurs. Högst medelbetyg fick "Radiokurs för nybörjare samt " som gick 19-20 april, samt "Skatter och avdrag" i Göteborg 18 april. De fick båda 5,0 i betyg på betygsskalan 1 - 5.

Videofilmade kurser

Under året har två av de webbsända kurserna - "Presstöd på nätet" och "Lär dig hitta i SCB:s databaser" - filmats och publicerats bakom inloggning.

Kursen om försäkringar för frilansar "Håller ditt skyddsnet?" som videofilmades i Stockholm 2014 har fortfarande varit aktuell och funnits tillgänglig att se via Servicebolagets hemsida under 2017.

Kursutskott

Kursutskottet har under året haft ett sammanträde: ett under våren. Höstens möte blev framflyttat till våren 2018. Ledamöterna har gått igenom förslag som kommit in från frilansklubbar och enskilda medlemmar och prioriterat vilka typer av kurser bolaget bör genomföra. Utskottet har också haft löpande kontakt under året för att diskutera kursförslag och inriktning på verksamheten.

Utskottet vill fortsätta satsningen på webbsända kurser. Det finns flera fördelar med detta: det är billigt och medlemmar som bor utomlands eller långt ifrån de vanligaste kursorterna kan delta. En webbsänd kurs går dessutom att anordna med kortare framförhållning eftersom deltagarna inte behöver boka resor eller lägga lika stor del av dagen på en sådan här kurs.

Utskottet vill också i fortsättningen se kurser som ger de anslutna frilansarna möjlighet att lära sig de nya färdigheter som krävs på en allt mer förändrad mediemarknad.

Dagliga kontakter med frilansmedlemmar, frilansklubbar, kursledare, företagsexperter, etc. och Servicebolagets personal under 2017

Servicebolagets verksamhetsgren, individuell service i företagarfrågor, har under hela 2017 varit tillgänglig för bolagets medlemmar tisdag – fredag utom helgdagar och klämdagar vid helger. Frilansmedlemmar och andra kursintresserade har också löpande kontaktat Servicebolaget. Bolagets personal har dagligen haft frekvent kontakt med främst medlemmar i form av individuella ärenden och kursfrågor, men också med bland annat frilansklubbar, företagsexperter, kurslokalsuthyrare, kursledare och andra konsulter.

Antalet kontakter har alltså varierat på daglig basis, och ett ärende, ett samtal eller ett mejl kan ha inneburit en kontakt på kanske 15 -20 minuter och ibland uppåt en timme, eller lett till en kontakt/ konversation som pågått över längre tid i timmar eller dagar, beroende på ärendets karaktär.

Kostnadsfri individuell service till bolagets medlemmar i frilansars företagarfrågor

Bolagets serviceexpert arbetar, som nämns ovan, dagligen med individuell service och rådgivning till bolagets medlemmar i företags- och affärsjuridiska frågor, så som bland annat skattetekniska och skattejuridiska frågor, frågor kring offerter och anbud, lokalhyresfrågor, arvodes -och uppdragsavtalsfrågor, bokföring, redovisning och företagarförsäkringsfrågor, uppskattas till i genomsnitt två till tre nya frågor per dag. Många ärenden kräver flera ytterligare samtal/mejl för att inhämta mer underlag/förklara och för att det uppstår följdfrågor. Ibland utmynnar utredningen i långa skriftliga svar. Arbetet i dess olika delar kräver också utredningsinsatser, kontakter med jurister och andra experter samt löpande bevakning av företagsanknutna nyheter.

Servicebolaget har i samarbete med Journalistförbundets jurister lämnat fördjupad rådgivning vid utformning av avtal och erbjudit ”hjälp till självhjälp” vid olika typer av tvister för frilansföretaget. Frilansmedlemmar har också fått konkret juridisk hjälp när uppdragsgivare inte velat betala överenskommet pris eller vägrat att betala alls. Under 2017 har frågorna i joutren till största del handlat om handlat om arvoden. Av dem gällde en majoritet fördjupad rådgivning kring frilanskontrakt, uppsägning av kontrakt eller kontraktsbrott, samt rådgivning kring arvoden. Inför deklarationen har bolagets frilansmedlemmar haft möjlighet att ringa Servicebolaget och få svar på deklaraionsfrågor direkt från en erfaren skatteexpert.

Webbsida med specialmaterial för frilansar

Efter inloggning på www.sjf.se/servicebolaget har frilansmedlemmar haft tillgång till aktuella basfakta och nischade företagarnyheter för frilansjournalister med information om bland annat avtal, försäkringar, Servicebolagets kursverksamhet, deklaraionsstips, skatteregler, moms, bokföring och deklaraion med anvisningar för det förenklade årsbokslutet samt vägledning om digitala verktyg och de mest förekommande dataprogrammen för frilansjournalister.

På grund av den personalsituation som har varit har uppdateringen skett glesare än under tidigare år. I några fall har extern hjälp tagits in för att granska och uppdatera ett antal texter.

Nyhetsbrevet och kommunikation med medlemmar

Åtta gånger under 2017 har Nytt från Servicebolaget mejlats frilansmedlemmarna med aktuella tips om kurser, skatter, moms, bokföring/bokslut, försäkringar med mera. Information om nya kurser har också efterhand publicerats på hemsidan och mejlats till frilansmedlemmar i den del av landet där en kurs varit på gång. Nya kurser har även aviserats via sociala medier.

Nyhetsbrevet Nytt från Servicebolaget har fungerat både som en informationskanal för att bjuda in till aktuella kurser, hålla frilansmedlemmarna à jour med viktiga företagarnyheter, ge specialiserade tips, råd och vägledning för frilansverksamheten, och till att marknadsföra bolaget till frilansmedlemmarna, genom att tydliggöra vilken service som enskilda medlemmar får via Servicebolaget. Marknadsföring har också skett via Servicebolagets eget Twitterkonto @servicebolaget.

Specialpriser

Servicebolagets frilansar har erbjudits rabatterade priser på årsabonnemang på Nationalencyklopedins Internettjänst, specialpris på hälsokontroller via Feelgoods företagshälsovård och fri årsavgift och rabatt på företagsupplysningar hos Upplysningscentralen (UC). I slutet av 2017 uppdaterades även en rabatt som Medietextarna tidigare förhandlat fram på undertextarprogrammet EZTitles, men som nu alltså administreras av Servicebolaget. Alla erbjudanden har bedömts falla inom den policy som fastställts angående rabatter till Servicebolagets frilansar.

Företagsförsäkring i två varianter

Via försäkringsmäklare Gefvert AB har frilansarna liksom tidigare år kunnat teckna Frilansjournalisternas

Företagsförsäkring som i jämförelse med många liknande försäkringar har en låg premie och en låg självrisk vid skador. I företagsförsäkringen ingår också en tjänstereseförsäkring utan extra kostnad. Frilansar som arbetar hemifrån har haft möjlighet att teckna en reducerad variant av företagsförsäkringen som komplement till sin hemförsäkring.

Frilansars pensioner och försäkringspaket

Frilansarna har också haft tillgång till individuell rådgivning om pensionssparande genom Servicebolagets samarbete med PP Pension och möjlighet att komplettera pensionssparande hos PP Pension med "Frilanspaketet" där liv-, olycksfalls- och sjukförsäkring ingår till ett förmånligt pris.

Fortsatt utveckling av kursverksamheten 2018

Journalistförbundet kommer under 2018 att lansera en ny webbsida med uppdaterat utseende som dessutom är mer mobilanpassad än dagens sida. Det betyder att både Servicebolagets hemsida och Frilanskatalogen kommer att genomgå stora förändringar. Det kommer bland annat gå att logga in via mobilt bank-id, vilket troligtvis kommer att öka trafiken till det material som finns bakom inloggning. I samband med en här omgörningen kommer ett webbaserat anmälningssystem äntligen att kunna presenteras.

Kursutskottet fortsätter följa utvecklingen på mediemarknaden, lyssna på önskemål om kurser från frilansklubbar och enskilda frilansmedlemmar och i samarbete med kansliet forma ett för frilansjournalister aktuellt och förkovrande kursutbud.

Försäkringskommittén

Journalistförbundet och Gefvert AB, samt vid behov försäkringsgivarrepresentant, träffas vanligtvis två gånger om året i en försäkringskommitté. Försäkringskommittén fattar även beslut om användande av överskott, och har beslutat att en del – totalt 40 000 kronor – av nuvarande överskott ska användas till Frilans Riks arrangemang Nordic Freelance. Från samma överskott finns ytterligare 10 000 att tillgå i form av resestipendier i anslutning till Nordic Freelance. Stipendierna kan bara sökas av medlemmar som har tecknat en företagarsförsäkring.

Försäkringskommitténs uppgift är att:

- utveckla och förbättra försäkringsprodukterna som erbjuds SJF-medlemmarna genom lyhördhet gentemot medlemmar, SJF och Försäkringsmäklare Gefvert AB
- gå igenom resultat och skadeutveckling
- bedöma skador avseende missnöjda medlemmar och överklagade skador

Representanter under verksamhetsåret: Johan Lif, Journalistförbundet, Göran Schüsseleder, Frilans Riks, Elisabet Wahl, Servicebolaget, Mats Gefvert, Gefvert (vd), Bo Göran Persson, Gefvert (reg försäkringsförmedlare)

Styrelsens verksamhetsplan 2018-2019

Inledning

Frilans Riks är Journalistförbundets distrikt för frilansare. Styrelsens uppgift är att samordna frilansklubbarnas samarbete och stötta deras ansträngningar att bevaka frilansmedlemmarnas intressen; liksom att enligt Frilansstrategin och tillsammans med klubbarna och kansliet arbeta direkt för enskilda medlemmar. Styrelsen bevakar också frilansarnas och klubbarnas intressen genom förbundsstyrelsen och Servicebolaget, liksom rikspolitiskt och i det nordiska samarbetet.

För att kunna kraftsamla och åstadkomma resultat gör distriktsstyrelsen en prioritering av arbetsuppgifterna utifrån vad som bäst samordnas på nationell nivå. Arbetet görs sedan i samarbete med kansliet och i form av till exempel lobby- och kampanjarbete och nätverk. Viktiga verktyg i arbetet är, utöver Frilansstrategin, även Frilanskalkylatorn, Frilansrekommendationen, Arvodesguiden och medlemsinformation.

Under verksamhetsåret prioriterar styrelsen rekrytering och organisering, upphovsrätt och arvoden.

Detta vill vi arbeta med!

Rekrytering och organisering

Antalet frilansmedlemmar i förbundet ligger mer eller mindre stabilt. Men det finns en stor rekryteringspotential. Vi vill satsa på en rekrytering som även syftar till att organisera allt fler frilansjournalister. Vi tror på facket som en plattform för att engagera sig och tillsammans med andra utbyta erfarenheter och agera för bättre villkor, och inte bara som en serviceorganisation. I det arbetet spelar nätverk kring specifika uppdragsgivare en viktig roll. Att samla frilansare i nätverk baserade på uppdragsgivare har flera fördelar; som att dela erfarenheter med andra frilansare, liksom att upptäcka generella problem som kan tacklas tillsammans med andra.

Vi jobbar nära kansliet när det gäller rekrytering. I rekryteringsarbetet behöver vi:

- kartlägga och nå potentiella medlemmar
- vara tydliga med vad som erbjuds som medlem, och hur hen kan engagera sig
- nå ut till unga och nya i branschen, till exempelvis på journalistutbildningarna
- besöka frilanskontor tillsammans med en ombudsman
- fortsatt finnas på sociala medier
- stödja klubbarna i deras initiativ att även bjuda in icke-medlemmar till seminarier
- bilda nätverk när fulavtal dyker upp
- informera om vårt arbete på olika sätt och i olika kanaler.

Upphovsrätt

Upphovsrätten har blivit en allt viktigare fråga genom de oskäligen avtal, fulavtal, som mediehusen presenterat för att få rätten till upphovsrätten utan att behöva betala för den. Utifrån Frilansstrategin bevakas frilansarnas upphovsrätt i samarbete med kansliet.

Frilans Riks bedriver ett politiskt påverkansarbete för att uppmärksamma problemen med de oskäligen upphovsrättsavtalen.

Vi uppmanar klubbarna att utse upphovsrättsansvariga för att ingå i en arbetsgrupp ledd av Frilans Riks och där utbyta erfarenheter och få information om vad som händer på området. Vi stöttar arbetsplatsklubbar och enskilda medlemmar när oskäligen avtal dyker upp. Nätverk och Facebookgrupperna är här viktiga pusselbitar.

I AGA-gruppen arbetar vi gemensamt kring upphovsrätten tillsammans med Journalistförbundets kansli, SFF, BLF och Svenska tecknare.

Arvoden

En uppdaterad Frilanskalkylator 2.0 är nu på plats. Vi undersöker möjligheterna för kollektiva arvodesavtal med kalkylatorn och frilansrekommendationen som grund; antingen som en del av ett arbetsrättsligt kollektivavtal eller som grund i ett lokalt kollektivt avtal.

Vi fortsätter arbetet med att genom Frilansstrategin och tillsammans med kansliet hitta bästa möjliga struktur för ett samordnat strategiskt arbete där arbetsplatsklubbar, kansli och fackligt förtroendevalda frilansar arbetar gemensamt med arvodesfrågan.

Frilansklubbarna

Samarbete och samordning av klubbarnas intressen är en central fråga för Frilans Riks. Vi kallar till en årlig klubbkontaktträff och ordnar telefonmöten med klubbrepresentanter. Varje klubb har en kontaktperson i Frilans Riks styrelse som om möjligt gör ett besök hos klubben under verksamhetsåret.

Klubbar kan utifrån antagna riktlinjer ansöka om klubbbidrag.

Kontakter med förbundets ledning och kansli

Vi eftersträvar ett nära samarbete med kansliet och förbundsstyrelsens ledamöter. Önskvärt är att regelbundna samordningsmöten planeras.

Frilansstrategin bör tillsammans med kansliet regelbundet ses över och uppdateras.

Sociala medier och andra informationskanaler

Frilans Riks tillhandahåller ett antal mejllistor, Facebook-grupper och ett Instagram-konto för att ge medlemmarna möjlighet till diskussioner, utbyte och organisering. Styrelsen har också den allmänna Facebook-gruppen Frilans Riks - Journalistförbundet för frilansar som är intresserade av fackliga frågor.

Klubbarna är välkomna att annonsera sina arrangemang på Frilans Riks hemsida.

Journalistens bilaga Frilansen lades ned 2017. Vid behov att informera våra medlemmar gör vi det istället i annonser i Journalisten. Då även Frilans Riks sociala plattformar används till detta kan det räcka med en annons under vinjetten *Frilansfackligt* för att till exempel gå ut med kallelsen till Frilans Riks årsmöte och stadgeenligt nå våra medlemmar. Klubbarna kan här även kalla till sina årsmöten, och i mån av utrymme tas även eventuella kampanjer med.

Public Service

Frilans Riks fortsätter att bevaka frilansarvoden och upphovsrätt vid olika redaktioner på Sveriges Radio, Sveriges Television och Utbildningsradion.

Den nedlagda Radio- och tv-klubben har inte återupptagit sin verksamhet vilket gör det än viktigare för Frilans Riks att hålla kontakt med arbetsplatsklubbarna inom Public Service och befrämja nätverk.

Servicebolaget

Fokus ligger fortsatt på kursverksamheten. Kursutbudet läggs fast av kursrådet tillsammans med Servicebolagets handläggare. Två av Servicebolagets sex ledamöter tillsätts av Frilans Riks.

Satsningen på webbaserade föreläsningar och kurser gör att kursutbudet kommer fler till del. Nästa steg i kursutbudet är dels så kallade play-kurser tillgängliga bakom inloggning på Servicebolagets hemsida under en tidsbegränsad period, dels fördjupande flerdagarskurser över webben där deltagarna ges uppgifter med uppföljande kursmoment.

Arvodesguiden

Förbundet tar under våren över Arvodesguiden till sin hemsida. Guiden har genomgått en omgörning för att göra den mer användbar och tillgänglig, bland annat genom ett skräddarsytt system anpassat för kärnfunktionerna i guiden - det vill säga att skapa, söka och moderera arvodesrapporter. Ett smalare och mer skräddarsytt system gör framöver behovet av underhåll mindre.

Frilans Riks för diskussioner med förbundet om överlämningen och den fortsatta driften av Arvodesguiden, liksom styrgruppens roll framöver vad gäller löpande administration och marknadsföring.

Internationellt

Frilans Riks är i det nordiska samarbetet i år värd för Nordic Freelance i Malmö i mitten av september. En av Frilans Riks styrelseledamöter sitter med i den nordiska samarbetsgruppen för frilansar, tillsammans med representanter för Norge, Danmark och Finland.

En av våra förbundsstyrelserepresentanter är förbundets representant i FREG – Freelance Rights Expert Group. FREG är frilansgrenen inom European Federation of Journalists, den största journalistorganisationen i Europa som representerar över 320 000 journalister i 70 organisationer i 44 länder.

Styrelsens förslag

Medlemsavgift

Frilans Riks styrelses förslag till medlemsavgift till Frilans Riks-distriktet.

Vi föreslår att medlemsavgiften är oförändrad från föregående år.

Styrelsens förslag: 25 kr per klubbmedlem och månad.

/Styrelsen i Frilans Riks

Arvoden

Frilans Riks styrelses förslag gällande arvoden till styrelse, valberedning samt övriga som styrelsen anlitar för uppdrag.

Även under verksamhetsåret 2017-2018 har arvodet för deltagande i styrelsens egna möten legat på 200 kronor i timmen a-skatt. Styrelseledamöternas övriga arbete har arvoderats med 275 kronor i timmen a-skatt. Det är samma nivåer som verksamhetsåret 2013-2014.

Valberedning, revisorer samt övriga personer som styrelsen anlitar för uppdrag har även de arvoderats med 275 kronor per arbetad timme.

/Styrelsen i Frilans Riks

Nomineringar

Journalistförbundets kongress hålls 10–12 april. Då ska inte bara beslutas vad förbundet ska arbeta med fram till nästa kongress om tre år, utan även vilka som ska ingå i förbundsstyrelsen. Frilans Riks styrelse nominerar tre förtroendevalda till Journalistförbundets Förbundsstyrelse: Åsa Ohlsson till posten som vice ordförande samt Gert Lundstedt och Leonarda Arcidiacono som ledamöter i förbundsstyrelsen.

Journalistförbundets frilansdistrikt Frilans Riks består av 15 procent av förbundets yrkesaktiva medlemmar. Frilans Riks styrelse har tre nomineringar till Journalistförbundets styrelse som väljs in på förbundets kommande kongress; Åsa Ohlsson till posten som vice ordförande samt Gert Lundstedt och Leonarda Arcidiacono som ledamöter.

Samtliga nomineras inte bara för att bidra med det frilansfackliga perspektivet, utan även de anställdas, vikariernas och de bemanningsanställdas. För oavsett om vi journalister får lön, arvode eller både och som kombinatorer sitter vi alla i samma båt. Det som påverkar frilansarna påverkar de anställda. Och tvärtom. Vi måste kämpa tillsammans för sjysta villkor!

Läs mer om de nominerade här: www.frilansriks.org/2018/01/30/frilans-riks-nomineringar-till-forbundsstyrelsen/

/Styrelsen i Frilans Riks

Uttalande

Vi ombud för frilansjournalister inom Journalistförbundet samlade till Frilans Riks årsmöte uppmanar Lärarförbundet att dra tillbaka planerna på att inskränka den redaktionella integriteten i förbundets tidningar.

Vi ombud för Sveriges frilansjournalister inom Journalistförbundet samlade till Frilans Riks årsmöte är mycket oroande över Lärarförbundet planer att skära ner den redaktionella friheten för Lärarförbundets tidningar.

Många av oss är skribenter i dessa tidningar och är chockade över Lärarförbundets planer på att blanda samman journalistik, marknadsföring och politik. Det är extra allvarligt när det handlar om ett till oss närstående förbund inom TCO som samlar lärare som har i uppdrag att utbilda kommande generationer i demokratins värderingar; som har samhällets uppdrag att lära ut vikten av yttrandefrihet, pressfrihet och kritiskt tänkande – i att förklara att den fria journalistiken är en grundbult i demokratin.

I det nya redaktionella program som Lärarförbundets styrelse antagit har man inte skilt på kommunikation och journalistik. Nya riktlinjer har införts om att tidningarnas innehåll ska ledas och planeras samordnat under kommunikationsavdelningen, vilket är oförenligt med det journalistiska uppdraget. Journalistik kan inte vara delvis oberoende – antingen är man oberoende och utför sitt uppdrag efter journalistiska principer, eller så är man en megafon för uppdragsgivaren.

Lärarförbundets styrelse har dessutom beslutat tillsätta redaktionskommittéer för samtliga tidningar som ska följa upp tidningarnas verksamhet. Det står i strid med det ensamansvar som en chefredaktörers ansvariga utgivarskap innebär.

I det redaktionella programmet har tidningarnas uppdrag att granska förbundet tagits bort. Det ska framöver skötas av förbundets revisorer och inte tidningarna. Fri debatt med möjlighet till kritisk granskning är en grundbult i en demokratisk organisation. Det förutsätter redaktionell integritet med möjlighet till källskydd för dem som vill uttala kritik anonymt mot förbundets ledning.

/Styrelsen i Frilans Riks

Budget (med kommentarer)

(se nästa sida)

	Resultat 2016	Resultat 2017	Budget 2018	Kommentarer till budet för 2018.
INTÄKTER				
Medlemsavgifter	521,000	509,000	501,000	Räknar med måttligt medlemstapp, helår ca - 10 0000
Verksamhetsbidrag	428,000	428,000	428,000	År för år har verksamhetsbidraget skurits ned. Förhoppningsvis har botten nåtts.
Övriga intäkter	33,000	5,000	50,000	Vinst Alispriset 2016. 40,000+10,000 i försäkringspengar för 201
Bidrag SR-klubben	21,000	21,000	21,000	Utgår sista gången 2018
SUMMA	1 003,000	963,000	1 000,000	
KOSTNADER				
Styrelsemöten KS1	-124,000	-183,000	-183,000 x	
Administration KS2	-135,000	-136,000	-135,000 x	
Klubb- och medlemskontakt	-36,000	-53,000	-50,000 x	
Styrelsekommunikation KS4	-38,000	-36,000	-35,000 x	
Information KS5	-131,000	-85,000	-66,000	Beror på att vi inte annonserat i Frilansen
Årsmöte KS6	-141,000	+127,000	-145,000 x	
Nordiskt KS7	-75,000	-30,000	-220,000	100 000 avsatt under 4 år, 70,000 normalår, samt 40 000+10 000 i försäkringspengar
				x
Nätverk KS8 (före 2016 Solidarit	5,000	-1,000	-10,000	

Upphovsrätt KS9	- 92,000	-34,000	-70,000	Prioriterat område
Rekrytering KS10	- 10,000	-4,000	-40,000	Prioriterat område
Övrig KS11	-30,000	-30,000	-30,000	
-				
Arvode, villkor KS 12	-42,000	-52,000	-60,000	Prioriterat område
Arvodessguiden KS13	8,000	-85,000	-5,000	x
Kongress	-11,000	-14,000	-30,000	Delegationsmöte
Servicebolaget KS14				
Övriga kostnader	-2,000			
SR KS	-8,000	-35,000	-21,000	
Intäkter:	2016	2017	2018	
	1 003,000	963,000	1 000,000	
KOSTNADER:	882,000	905,000	1 100,000	
RESULTAT:	+121,000	+ 58,000	-100,000	

Valberedningens förslag

Styrelsen

Ordinarie ledamöter

Gert Lundstedt, Mälardalens frilansklubb (ordförande)	nyval
Göran Schüsseleder, Mälardalens frilansklubb	omval
Agnes Arpi, Västra frilansklubben	omval
Hasse Hedström, Mälardalens frilansklubb (kassör)	omval
*Lasse Edfast, Västra frilansklubben	nyval
Henrik Simonsen, Frilans syd	omval
Aminata Merete Grut, Mälardalens frilansklubb	omval

Suppleanter

Karin Kämsby, Mellannorrlands frilansklubb	omval
Katarina Bjärvall, Mälardalens frilansklubb	nyval

Revisor

Revisor

Tomas Carlsson, Västra frilansklubben	omval
---------------------------------------	-------

Revisorsuppleant

Bertholof Brännström, Västerbottens frilansklubb	omval
--	-------

Valberedningen

2017-2018

Kristin Möreck, Östergötlands frilansklubb (sammankallande)
Tora Villanueva Gran, Frilans syd
Kalle Gunnarsson, Mälardalens frilansklubb

* **Lasse Edfast;** Jag är främst radiojournalist och har jobbat för allt ifrån Ekot till Kulturnytt, Naturmorgon och P3 Dokumentär, men skriver även då jag är på reportageresa. Det senaste åren har jag jobbat allt mer med dokumentärer. Jag har tidigare inte jobbat fackligt alls men skulle vilja engagera mig i de "mjuka" frågorna, exempelvis relationen mellan frilansar och uppdragsgivare och hur vi frilansar kan hjälpa varandra i nätverk och med kunskapsutbyte. Jag tycker också det är viktigt att SJF är ett yrkesförbund som står upp för de gemensamma etiska regler vi har, aldrig tummar på integriteten i ekonomiskt syfte eller glider med i utvecklingen mot "journalistik som journalistik", det kommer bara leda till "journalist som journalist".

** **Katarina Bjärvall;** Jag är reporter och fackförfattare med inriktning på bland annat skola, miljö, hälsa och konsumtionskritik. Bland mina uppdragsgivare finns fackförbundspress, olika miljötidningar, en kommunal tidning och stundtals dagspress. Jag jobbar just nu på min sjunde bok som kommer ut på Ordfronts förlag om ungefär ett år. Som fackligt engagerad, i både SJF och Författarförbundet, känner jag starkt för arvodesfrågorna men också för en riktig knäckfråga: Hur ska vi värna den journalistiska yrkesintegriteten samtidigt som vi rekryterar fler medlemmar till facket? Kan den självständiga journalistiska identiteten bli ett starkare varumärke som lockar fler frilansar till SJF? Det hoppas jag.

Ersättning för utlägg

... i samband med Frilans Riks årsmöte 12 februari
och/eller klubbkontaktträff 13 februari 2018.

Skicka denna blankett plus kvitton per post till:

Hasse Hedström, Katarina Bangata 5, 116 42 Stockholm

Frågor kring denna blankett?

Kontakta Hasse Hedström 070 320 51 81, eller e-posta journalist@hassehedstrom.se.

Dina kontaktuppgifter

Namn och adress:

Telefonnummer:

E-postadress:

Kontonummer inklusive clearingnummer och bank:

ÅRSMÖTE

Ombud för (ange klubb):

Utlägg

Boende (max 800 kr):

Vänligen bifoga kvitto.

Resa med bil. (Ersättning 18.5 kr/mil skattefritt vid användning av egen bil)

Antal km:

Medpassagerare:

Övriga utlägg, till exempel flygbuss:

Vänligen specificera och bifoga kvitto.

KLUBBKONTAKTTRÄFF

Vald att representera (ange klubb):

Arvode, antal timmar:

Personnummer:

Ort, datum och namnteckning:

